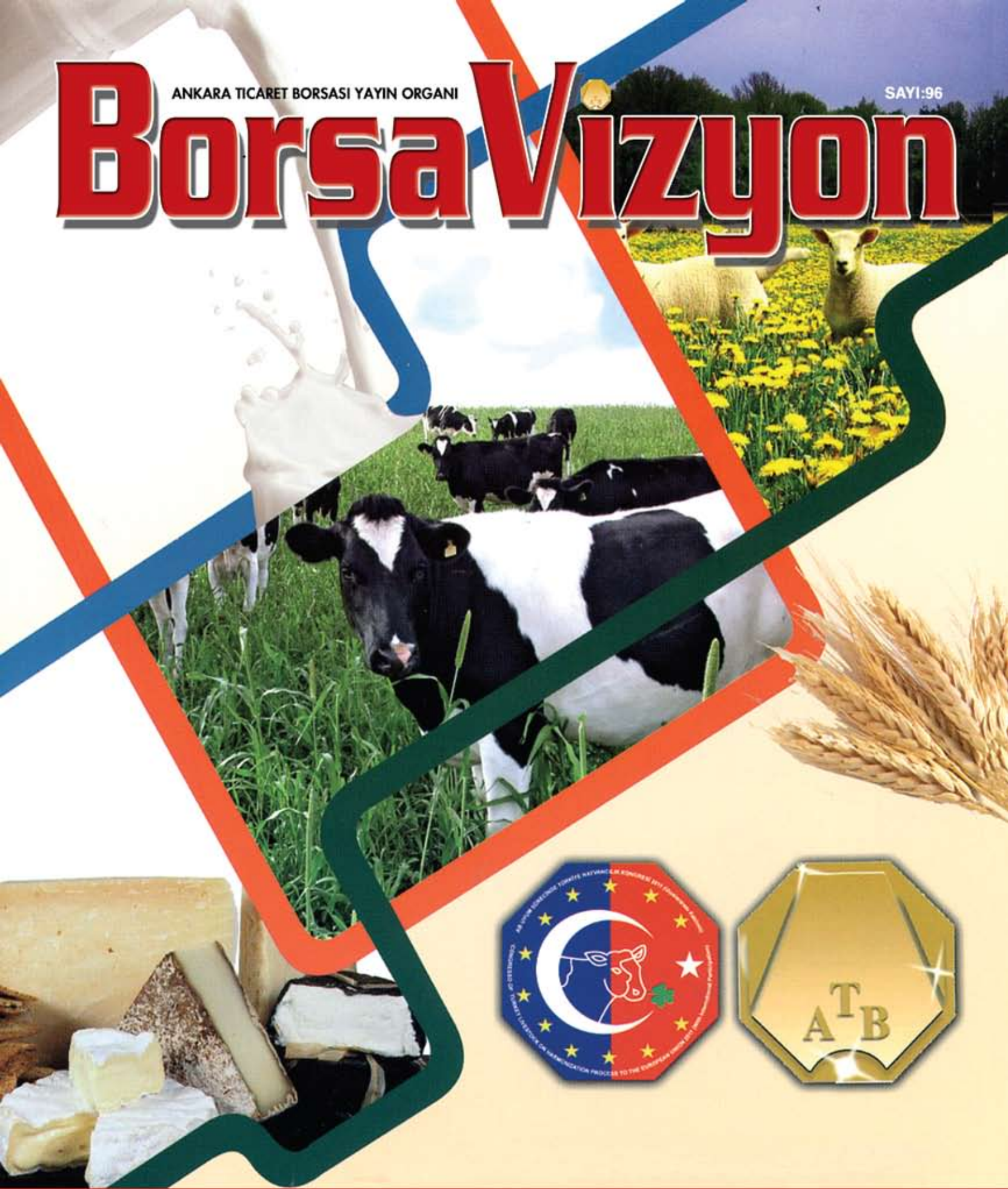


ANKARA TICARET BORSASI YAYIN ORGANI

SAYI:96

BorsaVizyon



**AB Uyum Sürecinde Türkiye
Hayvancılık Kongremizi yaptık**



BORSAVİZYON

Sayı : 96

Sahibi

Ankara Ticaret Borsası
Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Faik YAVUZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Sabri HEMDİL
Genel Sekreter
Yayın Kurulu
Faik YAVUZ
Yavuz YILDIZ
Celal DEMİNER

Yönetim Yeri :

Anafartalar Caddesi
Şan Sokak No: 9
Ulus / ANKARA
Tel : 310 49 70
e-mail: borsankara@superonline.com
www.atb.gov.tr

Borsavizyon Dergisi'nde yer alan yazılar aksi belirtilmedikçe Ankara Ticaret Borsası'nın resmi görüşünü yansıtmaz, imzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Dergiden kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.

Yayınlanan yazılara telif ücreti ödenir.

Dizgi - Baskı

Aydoğdu Ofset Matbaacılık Ambalaj
Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
İvedik Organize Sanayi Ağaç İşleri
Sanayi Sitesi 21. Cad. 598. Sok.
No: 20 Yenimahalle/ANKARA
Tel : 0 312 395 81 44 (pbx)
Fax : 395 81 45
Web: www.aydogduofset.com
E-mail: aydogdu@aydogduofset.com

Yaygın Süreli Yayın

Baskı Tarihi: 12.12.2011

Editörden

Hayvancılık Kongresi'nin Ardından

Bu sayımızda 20-22 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz "AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi" nin geniş bir özeti sunuyoruz. Uluslararası katılımlı Kongrede, hayvancılık sektörünün tüm sorunları ve bu sorunların çözümüne ilişkin politikalar, sektörün paydaşları tarafından ele alındı. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin destekleriyle gerçekleştirilen Kongreye bilimsel desteği ise AÜ Veteriner Fakültesi verdi.

ATB Meclis Başkanı Erol Gemalmaz'ın açış konuşmasıyla başlayan Kongreye katılan Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanı M.Mehdi Eker, Hükümet olarak hayvancılık sektörünün gelişmesi için yapılan çalışmaları açıkladı. Bakanlık Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları ile Müsteşar Yardımcısı Nihat Pakdil'in, Kongre boyunca salondan ayrılmadan, çalışmalara katılması sektörün sahipsiz olmadığının güzel bir işaretiydi.

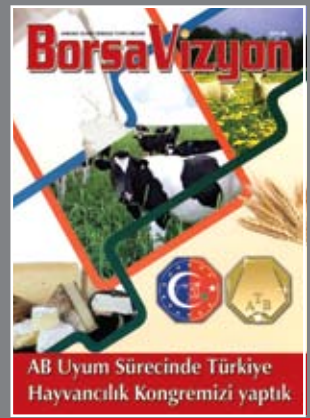
Sayın Okuyucularımız,

Ticaret Borsaları hizmet ağırlıklı çalışan ve verdiği hizmetlerle ayakta kalan önemli kuruluşlardır. Bu nedenle, Ankara Ticaret Borsası tarafından gerçekleştirilen bu Kongreye, sektörde faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşlar çalışmalarlarıyla katıldılar. Kongrede yapılan konuşmalar, sunulan bildirimler ve bildirimlere yönelik soru-cevapları kapsayan kitabın yayınlanmasıyla birlikte, ülkemiz önemli bir kaynak yayına kavuşmuş olacaktır.

Kongre sonunda oluşturulan üç ayrı komisyon tarafından hazırlanan sonuç bildirimleri de başlı başına ayrı bir önem taşıyor. Kırmızı Et, Süt ve Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikaları Komisyonları tarafından hazırlanan sonuç bildirimleri iki günlük Kongrenin tam bir özeti şeklindeki. Komisyon raporlarını dergimizin bu sayısında tam metin olarak yayımlıyoruz.

Dergimizin 95. Sayısında yayınladığımız, "Cumhuriyetimizin 100. Yılında Türkiye'nin et ve süt üretim hedefleri" başlıklı inceleme yazımız geniş bir ilgi gördü. Bu yazımız, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü öğretim üyeleri, Prof.Dr. Numan Akman ile Dr. Çağla Yüksel Kayakuyulu'nun "Türkiye'de Süt ve Kırmızı Et Üretimine Geleceği" başlıklı araştırmasında yapılan geniş bir özettir. Her iki araştırmacı hocamızı kutluyor, Araştırmanın tam metnini değişik yayın organlarında ve internet ortamında bulabileceklerini konu ile ilgili araştırmacılarımıza bir kez duyuruyoruz.

Bir sonraki sayımızda buluşana kadar, aydınlık ve güzel günler diliyoruz. 2012 yılının bu duygu ve düşüncelerle hayırlı geçmesini temenni ediyoruz.



içindekiler

33

Eker: Et sektörünün kayıt altına alınma oranı artacak

33

Yavuz: Yüzde 50'lik tevkifatta kaldırılmalı

34

Tarım son yedi yılın altısında büyüdü

30

ATB'nin yardım eli Van ve Erciş'e uzandı

35

PENCERE
Türkiye'nin Tarımsal Ürün İthalatı ve İhracatı

41

ÜLKE
Güney Afrika Cumhuriyeti

46

İşbirliği teklifleri

48

İstatistik

kapak

AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi yapıldı



4

6



Bakan Eker: Trakya'dan hayvan ihracatı yapacak duruma geleceğiz

kapak

kapak

Kırmızı Et Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporu



20

23



Süt Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporu

kapak

kapak

Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikaları Komisyonu Çalışma Sonuç Raporu



26

Başkandan



Faik YAVUZ

ATB Yönetim Kurulu Başkanı

ATB'nin, 10 Yıl Arayla Gerçekleştirdiği Kongre

Ankara Ticaret Borsası olarak 2000 yılında bir ilki gerçekleştirmiş ve düzenlediğimiz “Hayvancılık Kongresi” ile sektörün tüm paydaşlarını bir araya getirmiştik. Aradan geçen süre içinde, bir başka kuruluş tarafından yenilenemeyen “Hayvancılık Kongresi”nin ikincisini de yapmak yine Ankara Ticaret Borsası’na kismet oldu. Bize bu başarılı çalışmayı gerçekleştirmek için yapılan tüm desteklere Ankara Ticaret Borsası olarak teşekkür ediyoruz. Sağolun iyi ki varsınız...

AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi 2011’i Ankara’nın güzel ve önemli turizm merkezlerinden biri olan Kızılcahamam’da gerçekleştirdik. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin desteğiyle ve Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi’nin bilimsel katkılarıyla gerçekleştirdiğimiz Kongrede, hayvancılık sektörünün tüm sorunlarını iki gün boyunca tartıştık, sorunlara çözüm önerileri için yoğun bir fikir fırtınası yaşadık.

Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, başta Sayın Bakan M.Mehdi Eker başta olmak üzere, Müsteşar Vedat Mirmahmutogulları, Müsteşar yardımcısı Nihat Pakdil ve diğer üst düzey bürokratlarıyla son gün son saate kadar bizimle birlikteydi. TOBB Başkanımız Sayın M.Rifat Hisarcıklıoğlu da yoğun programına ve hastalığına rağmen Kongremize katıldı. Ayrıca, Avrupa Birliği Bakanlığı, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği, Türkiye Süt, Et, Gıda sanayicileri ve Üreticileri Birliği, Türkiye Yem Sanayicileri Birliği, Et ve Balık Kurumu, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, AB Türkiye Delegasyonu, Ulusal Süt Konseyi, Ulusal Kırmızı Et Konseyi, Kasaplar Federasyonu ve Tüketici Dernekleri Federasyonu gibi sektörün tüm paydaşlarının katıldığı Kongrede yapılan konuşmalar ve tartışmaların tamamını kitap haline getirme çalışmalarımız sürüyor. Yakın bir zamanda, Hayvancılık sektörünün hizmetine sunulacak.

İki gün sonunda ortaya çıkan en önemli sonucu tek bir cümle ile özetlemek gerekirse rahatlıkla şunu söyleyebiliriz: Hayvancılık Sektörü Türkiye için vazgeçilemez en önemli sektörlerin başında gelmektedir.

Değerli okuyucularımız,

Dergimiz baskıya hazırlanırken Hükümetimiz, Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı’nın işbirliğiyle önemli bir karar alarak etin toptan satışında KDV oranını yüzde 1’e indirdi. Hükümetimizin, başta toptan et satışı olmak üzere, bazı gıda maddelerinde KDV oranını yüzde 1’e indirmesinden dolayı şükranlarımızı sunuyor ve teşekkür ediyoruz.

Yapılan vergi indirimi bu sektörde faaliyet gösteren sanayici ve esnaflar tarafından olumlu karşılanmıştır. Yeni uygulama ile piyasalarda belirgin bir rahatlama olacağı inancını taşımaktayız. Ayrıca, sektördeki kayıt dışılık bitirilecek ve kayıt altına alınacaktır. Bu da bize yeni politikalar üretmekte, yardımcı olacak güncel bir veri tabanı oluşturabilmemizi sağlayacaktır.

Ancak, sektör olarak, KDV oranının yüzde 8 olduğu süreçte uygulanan KDV üzerinden yapılan yüzde 50’lik tevkifat uygulamasının da kaldırılması da bu aşamada yerinde olacaktır. Buğdayda ve nohutta olduğu gibi, tevkifatın kaldırılması, önemli oranda bürokratik işleri azaltacak, hem bürokrasi hem de sektör üzerindeki külfeti azaltacaktır.



AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi yapıldı



AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi yapıldı

Bakan Eker: Trakya'dan hayvan ihracatı yapacak duruma geleceğiz

“*CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökhan Günaydın, kongrede yaptığı konuşmada "Mazota 550 milyon TL destek veriyorsunuz, 6 milyar TL vergi alıyorsunuz" dedi.*

“*TOBB Başkan Yardımcısı ve ATB Başkanı Faik Yavuz: "Fiyatlardaki artış spekülasyondan değil kıtlıktan kaynaklanıyor"*

Ankara Ticaret Borsası'nın koordinatörlüğünde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin destekleriyle düzenlenen AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi Ankara'da yapıldı. Kongreye katılan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, şap hastalığından arı hale getirilen Trakya'dan bir süre sonra hayvan ihraç edebile-

cek düzeye gelineceğini söyledi. Ankara Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz ise et fiyat artışlarının spekülatif olmadığını, ürün darlığından kaynaklandığını belirtti. CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökhan Günaydın da yaptığı konuşmada tarım desteklerini eleştirdi.

Gemalmaz'ın açış konuşması

Ankara Ticaret Borsası Meclis Başkanı Erol Gemalmaz'ın açış

konuşmasıyla başlayan Kongre iki gün sürdü. ATB Meclis Başkanı Gemalmaz konuşmasında, hayvancılık sektörünün ülkemiz ve dünya için vazgeçilmez olduğunu vurgulayarak, kongrede sektör temsilcileri, sivil toplum örgütleri, akademisyenleri, muhalefeti ve en üst seviyede Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanıyla birlikte tüm ilgililerin, AB uyum sürecinde hayvancılık sektöründe yapılanlar ve yapılması gerekenleri değerlendireceğini söyledi.

Bakan Eker'in konuşması

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker Kongrede yaptığı konuşmada, et ve süt piyasalarının fiyat dalgalanmalarının önüne geçmek için bir mekanizma kurduklarını söyledi. Hayvansal ürünlerin piyasa düzenlemesiyle ilgili gerektiğinde ürün alacak, uzun ömürlü hale getirecek bir proje üzerinde çalıştıklarını ifade eden



Bakan Eker, "Okul sütü projesini de başlatıyoruz. Çocuklara dönük olarak süt tüketiminin arttırılmasını amaçlıyoruz. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ve Valiliklerce hazırlanan gıda yardım paketlerinde sütün arttırılması için talimatları verdik. Özellikle yaşlı vatandaşların ve hanım kardeşlerimiz, süt tüketmeye ihtiyaı var. Oralarda da ayrıca tüketime dönük uygulamayı da bu yıl içinde başlatacağız" diye konuştu. Süt tüketimini arttırma ve ette piyasa dzeniyile ilgili çalışmalar yaptıklarını bildiren Bakan Eker, sektörlere verilen destekleri anlattı.

2006 yılında ilk defa kkbaş hayvancılığı destekleme kapsamına aldıklarını hatırlatan Bakan Eker, hkmetin hayvancılığa 1,7 milyar lira nakit destek ödemesi yaptığını ifade ederek, bu rakamın içinde tarımla ilgili yatırım desteklerinin dahil olmadığını söyledi. Hayvancılığa verilen desteğin 1984 yılında toplam destekleme bütçesi içindeki oranının yüzde 4 olduğunu da söyleyen Bakan Eker, 2011 yılında bu oranın yüzde 26'ya yükseltildiğini kaydetti.

Kırsal kalkınmayla ilgili çalışmalarına da değinen Bakan Eker, Türkiye'de 3 bin 200 tane kırsal kalkınma tesisi kurulduğunu ve



**PATALYA THERMAL
RESORT HOTEL
KIZILCAHAMAM
ANKARA
20 - 22 Ekim 2011**

**AB UYUM SÜRECİNDE TÜRKİYE
HAYVANCILIK KONGRESİ 2011
(Uluslararası Katılımlı)**

**CONGRESS OF TURKEY LIVESTOCK ON HARMONIZATION
PROCESS TO THE EUROPEAN UNION 2011
(With International Participation)**

www.hayvancilikkongresi2011.org



buralarda yaklaşık 33 bin kişinin çalıştığını bildirerek, bu tesislerin 746 tanesinin hayvancılık tesisi olduğunu vurguladı.

Konuşmasında hayvancılık sektörünü hayvan sayısı ile değerlendirmenin yanlış olduğunu dile getiren Bakan Eker, önemli olanın hayvan başına et ve süt verimi olduğunun altını çizdi. Hayvancılıkta uygulana desteklemelerden birinin işletme ölçeğini genişletmeye yönelik olduğuna dikkat çeken Bakan Eker, "Türkiye'de 2002'de içinde 50'nin üzerinde büyük baş hayvan sayısı bulunan çiftlik sayısı 4 bin 300. 2011 yılı ortasında bu rakam 24 bin. Bu şu demektir, 20 bin 700 civarında yeni işletme, büyük işletme kuruldu demektir. Bu, Türkiye'de hayvancılık bir yerlere gidiyor demektir" şeklinde konuştu.

Yaklaşan Kurban Bayramı dolayısıyla kurbanlık olarak besiye ayrılan hayvan sayısının geçen yıla göre büyükbaşta 250 bin, küçükbaşta ise 1 milyon 50 bin daha fazla olduğunu ifade eden Bakan Eker, kurbanlık sıkıntısı olmayacağını da söyledi.

Konuşmasında hayvancılık politikalarıyla ilgili eleştirilere açık olduklarını belirten Bakan Eker, "Bu kongreden mevcut sorunları, doğru bir bakış açısıyla analiz edip, bizim hayata geçirebileceğimiz sonuçların ortaya çıkmasını bekliyoruz. Ortaya çıkacak bu önerileri gerçekleştirme gayreti içinde olacağım" şeklinde konuştu.

Günaydın: Destekten fazlası vergi olarak alınıyor

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökhan Günaydın, gıda piyasasında çok ciddi hareketlilik olduğunu belirtirken, mevcut politikaların devam etmesi halinde Türkiye'nin daha yüksek faturalar ödemek zorunda kalacağını söyledi. Hayvan varlığında söylenin aksine gerileme olduğunu vurgulayan



Günaydın, Et Balık Kurumunun da üreticiden zararına mal istediğini bildirdi. İthalatın açılmasından sonra Türkiye'de sadece ithalatçıların para kazandığını söyleyen Günaydın, tarımsal desteklerin de çiftçiden fazlasıyla geri alındığını vurguladı.

Türkiye'de kullanılan 13 milyar litre mazotun, 3 milyar litresinin tarımda tüketildiğini anlatan Günaydın, "Bu mazot tüketimi karşılığında çiftçi litre başına 2 lira olmak üzere toplamda 6.5 milyar TL'lik yıllık dolaylı vergi ödüyor. Türkiye'nin bütçeden tarım desteklemesine ayırdığı pay ise sadece 6 milyar TL. Bunun 550 milyon TL'si de mazot desteği olarak kullanılıyor" diye konuştu.

Faik Yavuz: Kıtık var

Hayvancılık Kongresinde bir konuşma yapan, Ankara Ticaret Borsası Başkanı Faik Yavuz, son yıllarda alınan önlemlere rağmen artan nüfus ve yükselen refah nedeniyle üretimin talebi karşılamaya yetmediğini belirterek, "Arzdaki yetersizlik kırmızı ette ürünün yetersiz olmasından değil, genel bir kıtlık halinden kaynaklanmaktadır. Bu makroekonomik sorunun alınacak tedbirlerle giderilmesi gerekir" dedi.

On yıllık bir aradan sonra Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Ankara Ticaret Borsası'nın birlikte düzenlediği hayvancılık kongresinde sektörün paydaşlarıyla buluşmaktan büyük bir mutluluk duyduğunu ifade eden Yavuz "hatırlanacağı gibi Ankara Ticaret Borsası olarak 2000 yılında da bir hayvancılık kongresini bu salonlarda başarıyla gerçekleştirmiştik. Aradan geçen on yıl içinde Dünya ve Türkiye'de hayvansal ürün ve ticaretinde meydana gelen ve AB uyum sürecinde geldiğimiz noktada sektörde yaşanan sorunların tartışılacağı bu kongre bizim açımızdan daha büyük bir önem taşımaktadır" dedi.

ATB Başkanı Yavuz konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ülkemizin doğal ve coğrafi konumu her türlü tarımsal ve hayvansal üretime oldukça elverişli bulunmaktadır. Önemli bir potansiyele sahip hayvancılık sektörü; Ülkemizde ulusal beslenmenin yanında, dışsatımın artırılması, hayvancılığa dayalı sanayiye hammadde sağlanması, bölgeler ve sektörler arası dengeli kalkınmanın başarılması, kırsal alanda göçün ve işsizliğin önlenmesi, Ülkemizin hedef

aldığı sanayileşme için gerekli olan sermaye birikiminin sağlanması, dış ticaret açığının azaltılması gibi çok önemli ekonomik fonksiyonlara sahiptir.

Nitekim bugün sanayileşmiş ülke olarak tanımlanan ve Türkiye'nin de tam üyelik için müzakere sürecinde bulunduğu, Avrupa Birliğine üye (Almanya, Fransa, İngiltere, Hollanda gibi) ülkeler, sanayileşme sürecinden geçerken tarım ve hayvancılığı ihmal etmemiş ve hatta bu sektörlerden sağladıkları sermaye birikimini sanayileşmeye aktararak bugünkü sanayi ülkesi ve bilgi toplumu düzeylerine gelmişlerdir.

Oysa Türkiye'de sektörde yıllardır süregelen yapısal sorunlarla birlikte yaşanan ekonomik problemler, son yirmi yılda sığır varlığında yaklaşık olarak %6; koyun varlığında %46, keçi varlığında %53 azalmaya, manda ve tiftik keçisinde ise tükenmeye neden olmuştur. Son yıllarda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca alı-

nan tedbir ve ilerlemelere rağmen sektörde sürü kompozisyonunun niteliği istenen düzeye ulaşamamıştır.

Diğer taraftan geçmişten yakın zamana kadar uygulanan politika tedbirlerinin istikrarsızlığı, hayvancılık sektöründe ihtisaslaşmaya ve işletme ölçeklerinde de rekabet edebilecek bir rasyonelleşmeye imkan vermemiştir.

Ayrıca üretim maliyetleri içerisinde önemli bir paya sahip olan yem fiyatlarının yüksekliği, iç piyasada hayvansal ürün fiyatlarında artışlara neden olmakta, üreticilerimizin dünya ve AB ülkeleri ile rekabet etmelerine imkan vermemektedir. Her ne kadar son yıllarda toplam tarım arazisi içinde yem bitkileri ekimine ayrılan pay artmasına rağmen, istenilen düzeye çıkarılamamıştır. Sektörde halen süt/yem ve et/yem fiyatları arasında üretimde sürdürülebilirliği sağlayacak parite kurulamamıştır”

Konuşmasının ikinci kısmında

Et ve Balık Kurumu'nun kuruluş amacıyla çelişir bir şekilde gümrüksüz ithalat yetkisi verilmesinin rasyonel olmadığını söyleyen Yavuz, “Kurumun yaptığı ithalat sonrası piyasaya sunumunda et sanayi firmaları arasında haksız rekabete yol açtığı, sektör paydaşlarınca ifade edilmektedir. Bu durum hayvan üreticileri açısından da haksız rekabet yaratmaktadır” şeklinde konuştu.

Yavuz şöyle devam etti:

“Ülkemizde kırsal üretimin bileşiminde hayvansal ürünlerin payı ancak %25 iken gelişmiş ülkelerde bu pay yaklaşık %50 civarındadır. Zira bu ülkelerin büyük çoğunluğu kırsal alanda katma değeri daha da artırma amacına yönelik olarak tarımsal üretimin önemli bir bölümünü artan hayvansal ürün talebi doğrultusunda hayvansal üretimi artırmak amacıyla, hayvancılık sektörüne girdi olarak sağlamaktadır. Bu girdi-çıktı ilişkisi aynı zamanda intersektörel etkileşimi de



artırarak kırsal ekonomik yapıyı rasyonelleştirmiştir.

Son yıllarda ülkemizde hayvancılık sektörü önemli potansiyeline ve alınan önlemlere rağmen, artan nüfus ve yükselen refah nedeniyle mevcut iç talebi karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Önce de değindiğim gibi Ülkemizde arzdaki bu yetersizlik esas itibarıyla hayvansal üretimin, özellikle kırmızı ette yetersiz olmasından kaynaklanmaktadır. Başka bir deyişle fiyat artışlarındaki olay, piyasa oyuncularının bir spekülasyonundan değil, ekonomi literatüründe ifade edildiği gibi “genel bir kıtlık hali”nden kaynaklanmaktadır. Sektörde bu makroekonomik sorunun alınacak ciddi, akılcı tedbirlerle giderilmesi gereklidir.

Dolayısıyla iç talebi karşılamada canlı hayvan ve karkas ithalatı yoluna gidilmesi, her ne kadar et fiyatlarında yaşanan artışların geçici olarak gerilemesi sağlansa bile sorunun çözümü için kalıcı bir tedbir olamayacağı bilinmelidir. Ayrıca arz açığını ithalatla karşılama politikası sektörde mevcut yapının daha da bozulmasına neden olacaktır.

Bu nedenle kırmızı et sanayinde sürdürülemez ithalata dayalı büyüme yerine üretimin artırılmasına imkân sağlayacak orta ve uzun vadeli teknik ve ekonomik tedbirler alınması gerekmektedir.

Kalıcı orta ve uzun vadeli tedbirler yanında elbette hayvan ve hayvansal ürün piyasalarında olası spekülatif girişimlerin de önünü kesecek ekonomik politika önlemleri de almak gereklidir. Özellikle uygulanan ve oluşturulacak yeni ekonomik politikalarda et ve süt üretim alt sektörleri arasındaki güçlü ilişki göz önüne alınmalıdır.

Bu çerçevede Türkiye’deki hayvansal ürün piyasalarının geliştirilmesi ve AB Ortak Tarım Politikası düzenine uyum sağlanması amacıyla Ülkemizde kurumsal altyapının oluşturulması gereklidir. Bu kapsamda Bakanlığımızın bazı çalışmaları olduğunu biliyoruz. Bu idari yapılanmada sektörün tüm paydaşlarının yer almasına özen gösterilmelidir.”

Bilindiği üzere TOBB’ne bağlı borsalar, tarımsal ve hayvansal ürün piyasalarında etkin olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler. Piyasa

düzenlemeleriyle ilgili olarak düşünülen idari ve teknik anlamdaki yeniden yapılanmalarda TOBB olarak daha etkin bir rol üstlenebileceğimizi vurgulamak istiyorum.

Bu kapsamda Bakanlığımızın süt arzındaki mevsimsel dalgalanma nedeniyle oluşan fiyat istikrarsızlığını önleme amacıyla uygulamaya koyduğu, arz fazlası sütün süt tozu olarak üretimi konusunda özel sektöre işleme ve depolama yetkisi vererek piyasayı düzenleme girişimini olumlu bulmaktayız. Ancak et piyasasında kuruluş amacı ile çelişir şekilde Et ve Balık Kurumuna başlangıçta sıfır gümrükle ithalat yetkisi ile piyasada fiyat istikrarını sağlama görevi verilmesinin rasyonel olduğunu söylemek pek mümkün değildir. Diğer taraftan Kurumun, yaptığı canlı hayvan ve karkas ithalatı sonrası piyasaya sunumunda et sanayi firmaları arasında haksız rekabete yol açtığı sektör paydaşlarınca ifade edilmektedir. Aynı zamanda bu ithalat ulusal hayvansal üretim kesimi açısından da ayrı ve ciddi bir haksız rekabet yaratmaktadır.

Et ve Balık Kurumu’nun, piyasada fiyat istikrarını sağlama görevini



perakendeci olarak değil, gerektiğinde bulundurduğu stoklarıyla devreye girerek özerk bir müdahale kurumu olarak yerine getirmelidir.

Küresel iklim değişikliği sonucu yaşanan kuraklığa bağlı olarak, 2008 yılında ortaya çıkan gıda krizi sonrası yükselen gıda fiyatları, dünyanın geleceği olan tarımsal ve hayvansal ürünlerin son derece önemli olduğu gerçeğini açıkça ortaya koymuştur.”

Yavuz konuşmasının son bölümünde, AB ülkelerinin sanayileşme sürecinde tarım sektörünü ihmal etmediğini, hatta buradan sağladıkları sermayeyi sanayiye aktardıklarına dikkat çekerek, “Son yıllarda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın aldığı tedbirlere rağmen, sektörde sürü kompozisyonunun niteliği istenen düzeye ulaşmamıştır. Yakın zamana kadar uygulanan politika tedbirlerinin istikrarsızlığı sektörde ihtisaslaşmaya ve işletme ölçeğinde rekabet edebilecek rasyonelleşmeye imkan vermemiştir” dedi. Mevcut maliyetlerin AB ile rekabet etmeye imkan vermediğinin altını çizen Faik Yavuz, yeni ekonomik politikalarda et ve süt üretim alt sektörlerindeki ilişki-

lere dikkat edilmesini istedi.

Yavuz sözlerini şöyle tamamladı:

“ Dünyada özellikle Çin ve Hindistan gibi nüfusu fazla olan ülkelerdeki refah artışı, tüketim kalıplarında önemli değişimlere neden olmakta, bu durum tarımsal ve hayvansal ürün talebini artırmaktadır. Diğer taraftan bir kısım tarımsal ürünlerin de biyoyakıt üretimine ayrılması da tarımsal ürünler talebini artırmaktadır. Anlaşılacağı üzere önümüzdeki 50 yılda gerek ulusal gerekse uluslararası piyasalarda tarımsal ve hayvansal ürünler daha da stratejik ürünler haline gelecektir.

Nitekim FAO, 2012 yılı için dünya gıda fiyatlarındaki artışın yüzde 20 civarında olacağı ve bu artışların iç piyasada enflasyonu olumsuz etkileyeceği konusunda ülkeleri uyarmaktadır.

Türkiye’nin AB müzakere sürecinde, Ortak Tarım Politikası’na uyumda en fazla zorlanacağı müzakere başlığı tarım ve hayvancılık olacaktır. Özellikle sektörün uyumunda en önemli konu, yapısal reformların gerçekleştirilme-

si için AB tarafından sağlanacak mali yardımlar da dahil gerekli finansman kaynaklarının teminidir. Son dönemlerde AB’ne üye olan Merkezi Doğu Avrupa Ülkeleri’nin (MDAÜ) üyelik öncesi Birlik bütçesinden aldığı mali yardımlara bakıldığında yaklaşık yüzde 25 civarında bir kısmının karşılandığı, önemli bir kısmının ise ulusal bütçelerinden karşılandığı görülmektedir. Nitekim üyelik öncesi mali yardım aracı IPARD kapsamında Türkiye’ye ayrılan kaynağın yetersizliği de açıkça görülmektedir. Bu açıdan bu reformların gerçekleştirilmesinde Türkiye ulusal bütçeden önemli bir kaynak ayırmak durumundadır.

Önümüzdeki yaklaşık on yıllık bir dönemde, Avrupa Birliği’ni kuran Roma Anlaşması’nın öngördüğü Ortak Tarım Politikası hedefleri ve ilkeleri esas alınarak, Birlik benzeri çağdaş bir hayvancılık politikası belirlenerek ciddi ve akılcı uygulamalarla hayvancılık sektöründe yapısal değişikliklere gidilmesi 2023’de Türkiye’nin Dünyanın 10. Büyük ekonomisi olma hedefine ulaşmasının da bir göstergesi olacaktır.



Bu amaçla her şeyden önce kırsal ekonomik yapıyı oluşturan tarım ve hayvancılık sektörleri arasında kırsal ekonomik yapıyı rasyonelleştirmeye olanak sağlayacak çağdaş yapılanmalara gereksinim vardır. Bunun için her iki sektörü oluşturan işletmelerde ihtisaslaşma ve işletme ölçeğini büyütmek başlıca hedef olmalıdır.

Hayvancılık sektöründe 2010 yılı itibariyle yatırımlar açısından olumlu bir süreç yaşandığı kanısındayım. Özellikle bu güne kadar sektörde herhangi bir yatırım faaliyeti bulunmayan bir kısım finans kuruluşları vb girişimciler, uygun yatırım teşvik politikaları sonucu sektöre yatırım yapmıştır. Bu olumlu gelişme, sektörün ithalata bağımlılığının azaltılması ve darboğazdan çıkışta uygulanacak doğru politikalar ölçüsünde başarılı olacaktır.

Kongre kapsamında kırmızı et sektörü, süt sektörü ile gıda güvenliği ve hayvan sağlığı politikaları olmak üzere üç komisyon teşkil edilecektir. Bu komisyonlar kongre süresince yapılan tüm çalışmalarını takip edecekler; kongredeki sunumlar ve panel tartışmaları çerçevesinde hayvancılık sektörünün yaşadığı sorunlara ve çözüm önerilerine ilişkin raporlar oluşturacaklardır. Bu raporlar kongre paydaşlarının müzakeresine açılarak, icra mercii olan hükümete bir yol haritası önerisi ortaya konacaktır”



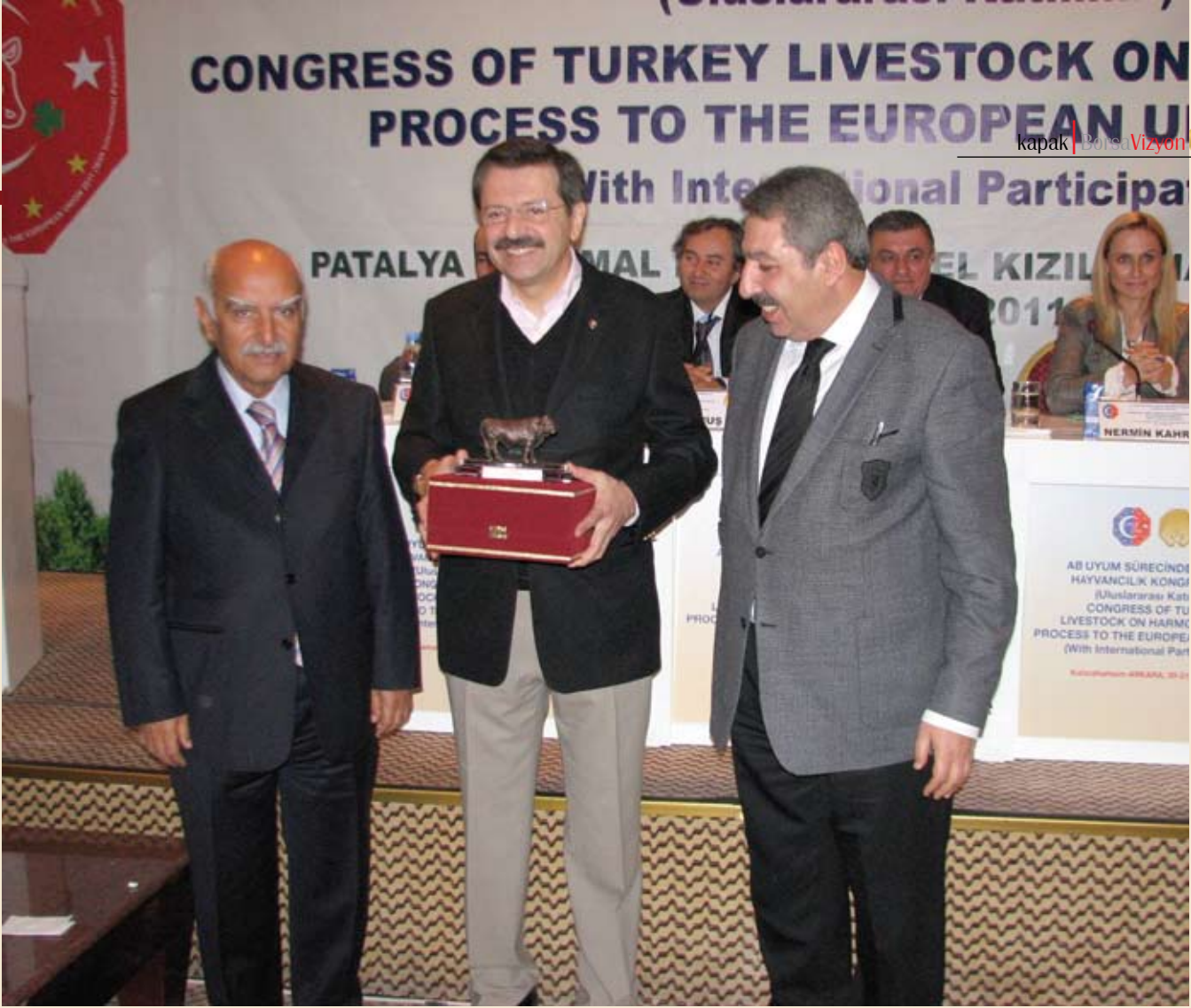
Taluğ'un sözleri

Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemal Taluğ ise dünyanın yüzde 15'inin halen aç yaşadığını belirterek, 2050 yılına kadar mevcut tarımsal üretimin iki kat artırılmasının şart olduğunu söyledi. Talu, bunu yaparken de su kaynaklarına dikkat edilmesinin önemli olduğunu bildirdi.

Paneller

Kongrenin ilk günü yapılan ilk panelde, Dünya'da Hayvansal Üretim ve Ticaretinde Genel Eğilimler ve Türkiye başlıklı oturumun başkanlığını Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Nihat Pakdil yaptı.

Prof. Dr. Ahmet ŞAHİNÖZ, "21. Yüzyıl Dünya Tarımı çerçevesinde Hayvancılık Politikaları", Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcısı Mustafa KAYHAN, "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında AB'ne



Uyum Kapsamında Hayvancılığa İlişkin Yapılan Çalışmalar ve Geline Durum”, Prof. Dr. Jonathan RUSHTON ve Prof. Dr. Cengiz YALÇIN “Dünya’da hayvan hastalıklarının hayvansal ürün üretim ve ticaretine etkileri” konularında sundukları tebliğlerle önemli açıklamalarda bulundular.

Günün ikinci oturumunda ise;

Fransa’da Kongreye katılan OIE Temsilcisi, Dr. Jean GUEGAN, “AB’de Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikalarında İdari Yapılanma”, Belçika’dan Kongreye katılan, DG Agri temsilcisi Ave Schank LUKAS “AB’ye Uyum Sürecinde Kırmızı Et Sektörü ve Sanayinde Yeniden Yapılanma”, Hollanda’dan Kongreye katılan LEI- Agricultural Economics Research Institute temsilcisi Dr. Siemen Van BERKUM’da “AB’ne Uyum Sürecinde Süt Sektörü ve Sanayinde Yeniden Yapılanma” konularında konuşma yaptılar.

Kongrenin ikinci günü

Ankara Ticaret Borsası’nın koordinatörlüğünde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin destekleriyle düzenlenen AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi’nin ikinci gününde yapılan panellerde ise konunun uzmanları görüşlerini açıklama imkanı buldular.

Kongrenin ikinci günü gerçekleştirilen üç ayrı oturumda, AB Uyum Sürecinde Süt Sektörü ve Mevcut Sorunlar, AB Uyum Sürecinde Kırmızı Et Sektörü ve Mevcut Sorunlar, AB-Türkiye Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikaları, konuları ele alındı.

Bakanlık destekleri

Bubölümde konuşan, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları, önümüzdeki dönemde hayvancılık desteklerinde ağırlığın etçil ırklara verileceğini söyledi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları, yeni dönem teşvik politikalarının ipuçlarını verdi. Türkiye’nin süt üretiminde artık optimum noktaya ulaştığının altını çizen Mirmahmutoğulları, geçmişte bu düzeye gelen ABD’nin özel bir program dahilinde bin 500 dolarlık hayvanları sübvans ederek 915 dolara ihraç ettiğini hatırlattı. Bu çerçevede hayvancılık teşvik politikalarında kısmen değişikliğe gidileceğini ifade eden Vedat Mirmahmutoğulları, desteklerde ağırlığın süttan ete doğru kayacağını söyledi. Süt sektörüne yatırım yapılırken ülke gerçeklerinin dikkate alınması gerektiğini vurgulayan Müsteşar Mirmahmutoğulları, “Desteklerle ilgili her yıl çalışma yapıyoruz. Artık et yönlü popülasyon oluşturmamız lazım. Hep AB kriterlerine uyumun zorluğu gündeme getiriliyor. Biz üye olduğumuz gün gerekli şartları sağlayacağız.



Tıpkı diğer ülkelerin yaptığı gibi müzakere sürecinde verimliliğimizi artıracakız” şeklinde konuştu.

Hisarcıkloğlu: “Dünyada siyasetin gündemini tarım belirleyecek”

Terör olaylarına karşı oluşturulan sivil toplum platformunun çalışmalarını sebebiyle kongreye gecikmeli katılan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu ise Türkiye’nin ne olursa olsun tarımsal verimliliği ve bunun paralelinde üretimini artırması gerektiğini söyledi. Dünyada gıda ve gıdaya ulaşım sorununun her geçen gün artırıldığını vurgulayan Hisarcıkloğlu, 21’inci yüzyılda dünya siyasetini enerji, tarım ve su kaynaklarının şekillendireceğini ifade etti. Dünya nüfusunun kademeleri olarak arttığını ve son 10 yılda orta gelir grubuna geçen insanların sayısının 500 milyondan

2 milyara çıktığına dikkat çeken Rifat Hisarcıkloğlu, “Tüketim alışkanlıkları da değişen bu insanların ihtiyaçlarının karşılanması yönünde üretim yapılması şarttır” dedi.

Bir girişimcinin tarım sektörüne yatırım yapabilmesi için buradan para kazanacağından emin olması gerektiğini dile getiren Hisarcıkloğlu, “Hiç kimse para kazandırmayan işe yatırım yapmaz. Burada işletme büyüklükleri de önemli hale geliyor. Bugün 50 baş hayvanı olan 10 bin baş hayvanı olan işletmelerle rekabet etmesi imkansızdır” dedi.

EBK bu yıl zararını kapatacak

İki gün süren kongrede eleştirilerin odak noktalarından birisi olan Et ve Balık Kurumu’nun Genel Müdür Yardımcısı Muhammet Kaya, fiyatlarda yeterli düşüş olma-

masında sorumlu olarak marketler ve kasaplardan oluşan perakendecileri gösterdi.

EBK’nın 12 liraya dağıttığı etin tüm uyarılara rağmen kasap ve marketlerde 24 liraya satıldığını belirten Kaya, “Kasaplarla ve büyük marketlerle görüştük. Fiyatları aşağı çekmediler” dedi. Kurumun geçmiş yıllarda 30-40 milyon lira olan zararının geçen yıl 9 milyon liraya indiğini söyleyen Kaya, bu yıl sonunda zararın sıfırlanacağını kaydetti.

Kapanış oturumu

AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi, Kongre Bilim Koordinatörü Prof.Dr. Sadi Aral’ın başkanlığında yapılan “Komisyon Raporlarının Sunumu, Müzakeresi ve Karara Bağlanması” ile sona erdi.



1. Oturum



Oturum Konusu: Dünya'da Hayvansal Üretim ve Ticaretinde Genel Eğilimler ve Türkiye

Oturum Başkanı: Mustafa Yardımcı (TOBB Yönetim Kurulu Üyesi)

Konuşmacılar ve Konuları: 21. Yüzyıl Dünya Tarımı çerçevesinde Hayvancılık Politikaları (*Prof.Dr. Ahmet Şahinöz*), Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında AB'ne Uyum Kapsamında Hayvancılığa İlişkin Yapılan Çalışmalar ve Geline Durum *Mustafa Kayhan* (*Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı-Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcısı*), Dünya'da hayvan hastalıklarının hayvansal ürün üretim ve ticaretine etkileri (*Prof. Dr. Jonathan Rushton ve Prof.Dr. Cengiz Yalçın*)





2. Oturum



Oturum Başkanı Nihat Pakdil, (Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Müsteşar Yardımcısı)

Konuşmacılar ve Konuları: AB'nde Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikalarında İdari Yapılanma

(Dr. Jean Guegan-OIE Temsilcisi-Fransa)

AB'ne Uyum Sürecinde Süt Sektörü ve Sanayinde Yeniden Yapılanma

(Dr. Siemen Van Berkum-LEI - Agricultural Economics Research Institute-Hollanda)





3. Oturum



Oturum Konusu: AB Uyum Sürecinde Süt Sektörü ve Mevcut Sorunlar

Oturum Başkanı Vedat Mirmahmutoğulları, (Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı)

Konuşmacılar: Mustafa Eroğlu (SETBİR-Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği) Dr. Hüseyin Veliöğlu (DSYMB- Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Sekreteri), Levent Genç (TZOB-Türkiye Ziraat Odaları Birliği Teknik Müşavir), Prof. Dr. Muhittin Özder (Ulusal Süt Konseyi Başkan Yardımcısı), Muhittin Eyimaya (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı-Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Daire Başkanı)





4. Oturum



Oturum Konusu: AB Uyum Sürecinde Kırmızı Et Sektörü ve Mevcut Sorunlar

Oturum Başkanı: Nermin KAHRAMAN (Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Tarım ve Balıkçılık Sektörü Koordinatörü)

Konuşmacılar: Aydın Durmuş (Ankara Ticaret Borsası Üyesi), Bekir Taşkaldıran (Türkiye Yem Sanayicileri Birliği-TÜRKİYEM-BİR Başkan Yardımcısı), Ramazan Çakır (BANVİT-Kırmızı Et Üretim Direktörü), Resul Yılmaz (Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu-TKDK), Kerem Demirel (Ulusal Kırmızı Et Konseyi Genel Sekreteri), Muhammet Kaya (EBK- Et ve Balık Kurumu Genel Müdür Yardımcısı)





5. Oturum



Oturum Konusu: AB-Türkiye Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikaları

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Rıfki HAZIROĞLU (Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı)

Konuşmacılar: Yüksel Soyubelli (SETBİR-Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği) (Pınar Et-Kalite Müdürü), **Ali Çetin** (Tüketici Dernekleri Federasyonu-TÜDEF Başkan Yardımcısı), **Prof. Dr. İrfan Erol** (TVHB-Türk Veteriner Hekimleri Birliği-Dünya Veteriner Hekimleri Birliği Türkiye Temsilcisi), **Dr. Nahit Yazıcıoğlu** (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı-Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Hayvan Sağlığı ve Karantina Daire Başkanı), **Şebnem Gürbüz** (Avrupa Birliği Bakanlığı Temsilcisi)



AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi 2011

Kırmızı Et Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporu



Ankara Ticaret Borsası (ATB) tarafından gerçekleştirilen AB Uyum Sürecinde Türkiye'de Hayvancılık Kongresinde oluşturulan Kırmızı Et Sektörü Komisyonu, kasaplık hayvan arzındaki mevsimsel dalgalanmaların önüne geçmek üzere, fiyat ve pazar düzenlemelerini hayata geçirerek, müdahale alımlarını üstlenebilecek bir müdahale kurumu oluşturulmasını istedi.

Prof. Dr. Gamze Saner'in başkanlığını, Doç. Dr. Hasan Çiçek'in raportörlüğünü yaptığı Kırmızı Et Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporunun tam metni şöyle:

- Türkiye'de kırmızı et sektörüne yönelik olarak; işletmelerin rantabl ve prodüktif çalışmasına imkan verecek, başta üretim, fiyat, pazar, örgütlenme ve destekleme politikaları olmak üzere çeşitli uygulamalara önemle gereksinim duyulmaktadır. Ayrıca, sektöre ilişkin olarak AB Ortak Tarım Politikası, Sığır-Dana Eti OPD ve Koyun-Keçi Eti OPD kapsamında teknik mevzuat uyum çalışmalarına hız verilmelidir.



- Kırmızı et üretimi ve ortalama karkas verim düzeylerinin iyileştirilmesinde, hayvan ıslah çalışmaları yanında, bakım ve besleme koşullarının geliştirilmesi, damızlık ve erken yaşta hayvan kesimlerinin minimuma indirilmesi, besicilik faaliyetinde bulu-



nan işletmelere yönelik teşvik ve destekleme politikalarının geliştirilerek devamlılığının sağlanması önem taşımaktadır.

- Hayvansal üretimde maliyetleri aşağı çekmede, kârlı ve verimli çalışmada önemli rol oynayan kaba ve kesif yem gereksiniminin ihtiyaca göre bol, kaliteli ve ucuz bir şekilde temin edilmesi gerekmektedir. Bu da çayır-mera alanlarının nicelik ve nitelik yönünden iyileştirilmesi ve yönetimi, yem bitkileri üretimine gereken önemin verilmesi ve sağlanan desteğin sürdürülmesi ile mümkün görülmektedir.
- Türkiye’de kasaplık hayvan yetiştiricilerinin, pazar ve fiyat garantisi altında faaliyet sürdürememesi sonucu, sanayi açısından kaliteli ve yeterli miktarda hammadde temin edilmesi güçleşmektedir. Diğer taraftan kasaplık hayvan arzındaki mevsimsel dalgalanmalar nedeniyle et sanayi işletmeleri düşük kapasite kullanım oranlarıyla çalışmaktadır. Bu bakımdan, sektörde özellikle fiyat ve pazar düzenlemelerini hayata geçirerek, etkin şekilde müdahale alımları üstlenebilecek bir müdahale kurumu (EBK) vakit geçirilmeden oluşturulmalıdır.
- Ülkemizde bulaşıcı hayvan hastalıklarının mevcudiyeti, kırmızı et üretimini olumsuz yönde etkilemekte, ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Bu kapsamda hayvan hastalıklarının kontrolü ve eradikasyonu çalışmalarına hız verilmeli, ulusal ölçekte gerçekleştirilecek projelerle AB mali fon ve kaynaklarından yeterli ölçüde faydalanılmalıdır.
- Türkiye’de kırmızı et sektöründe haksız rekabete ve devletin önemli ölçüde vergi kaybına neden olan sınırlardan kaçak hayvan girişleri ve kayıt dışı et üretiminin önlenmesi gerekmektedir. Böylelikle artan kapasite kullanımı ile birlikte kırmızı etin sanayide daha çok işlenmesi ve değerlendirilmesi mümkün olacaktır. Diğer taraftan ülke içinde kontrolsüz hayvan hareketlerini engelleyici tedbirler alınmalıdır.
- Kırmızı et sanayinde, AB’nde olduğu gibi kesim standardı, karkas sınıflandırması ve derecelendirmesi işlemi yapılmamakta, dolayısıyla hayvansal ürün tüketiminde kalite-fiyat ilişkisi yeterince kurulamamakta ve haksız rekabet ortamı doğmaktadır. Ayrıca, çoğu et sanayi işletmesinde, üretim ve hastalık kayıtları da tam ve doğru bir şekilde tutulmamaktadır.
- Kırmızı et sektöründe, fiziki ve teknik şartları yetersiz, eğitilmiş personeli bulunmayan çok sayıda işletme faaliyet göstermekte, bu durum insan sağlığını ve sektörün gelişimini olumsuz yönde etkilemekte, kesilen hayvanların yan ürünleri ekonomik olarak değerlendirilmediği gibi çevre kirliliğine de neden olmaktadır. Bu nedenle yıllardır süregelen bu sorunun çözümünde radikal kararlar alınarak belirlenecek bir zaman diliminde kesim ve işleme açısından gerekli teknik ve hijyenik şartları sağlayamayan, donanımını yenileyip modernize edemeyen mezbaha ve kombinaların çalışma izinleri gerekli şartları sağlayana kadar askıya alınmalıdır. Rendering tesislerinin kurulması teşvik edilerek, atık yönetimi faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülmesi sağlanmalıdır.
- Sektörün, mevcut ve önemli sorunlarından birisi de kredi ve finansman ihtiyacıdır. Sektöre ekonomik gelişmesine fayda sağlayacak şekilde uygun kredi ve finansman imkânları yaratılmalı, burada önceliğin pazara dönük üretimde bulunan ve yaşama gücü olanlara verilmesi, özellikle mevcut küçük ve orta ölçekli besi işletmeleri için düşük faizli yatırım ve işletme kredileri kullanımında kolaylık sağlanmalıdır.
- Hayvancılığın ekonomik kalkınmasında büyük yeri bulunan et sanayi işletmelerinin yatırım harcamalarında, üretim bölgeleri ve tüketici yoğunluğunun yanı sıra kasaplık hayvan taşımada oluşan fire kayıpları ve nakliye maliyetlerini de dikkate alarak optimum ölçek büyüklüğü ve kuruluş yeri tespiti özenle yapılmalıdır. Kasaplık hayvan taşıma, üretim ve kesim işlemlerinde AB hayvan refahı mevzuat ve standartları uygulanmalıdır.
- Türkiye’de genelde pazarın fiyat, kalite ve talep tercihleri hakkında çok fazla bilgisi bulunmayan ve büyük ölçüde aracı hizmetlerine gereksinim duyan kasaplık hayvan yetiştiricisi ve besicilerin kooperatif ve birlik benzeri oluşumlar şeklinde örgütlenmesi, etkin bir pazarlama stratejisinin oluşturulması, üretim-sanayi entegrasyonunun etkin şekilde sağlanması ve üreticilerin sosyal ve ekonomik refahının artırılması önemli görülmektedir.
- Kırmızı et sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda, başta kesim hattı ve monoray sistemleri olmak üzere, malzeme, ekipman, yedek parça üretimi ile montaj işlemlerini yapabilecek yerli sanayinin gelişimi teşvik edilmelidir.



- Yine et sanayi işletmelerinin, nitelikli personel ve ara kademe eleman ihtiyacının karşılanması amacıyla, meslek liseleri ve meslek yüksek okullarında kasaplık eğitimi verecek bölümlerin oluşturulmasına gereksinim duyulmaktadır. Sektörde ayrıca hayvan bakımı, et işleme ve teknolojisi bakımından mesleki hizmet içi eğitim uygulamalarına önem verilmelidir.
- Sektörde yurtiçi kasaplık hayvan üretimi ve canlı hayvan stokunun artırılması yanı sıra kırmızı ette piyasa arz-talep dengesinin kurulması ile birlikte orta ve uzun vadede kademeli olarak kasaplık hayvan ve karkas et ithalatı azaltılmalıdır.
- Kasaplık hayvan ve kırmızı et pazarlamasında yer alan aracı sayısının azaltılması ve pazarlamada produktivite artışıyla birlikte aracı marjlarını azaltıcı tedbirlerin alınması hem üretici hem de tüketici açısından büyük önem taşımaktadır.
- Et endüstrisinde, pazar payının artırılması amacıyla piyasa araştırması yapılması, ürün çeşitliliğinin artırılması, reklam vb. uygulamalar ile pazarlama stratejilerinin geliştirilmesi, talebe dönük olarak üretim ve kapasite artışını da beraberinde getirecektir. Bu kapsamda, sanayide stok yükü ve buna bağlı depolama maliyetlerini de göz önünde bulunduran etkin bir üretim planlaması yapılması büyük önem taşımaktadır.
- AB uyum sürecinde kırmızı et üretiminde çiftlikten sofraya gıda güvenliğini sağlayıcı uygulamalar yanında ürünlerde izlenebilirliği kolaylaştırıcı etiket sistemlerinin oluşturulması başta lop ve parça etler olmak üzere piyasadaki et ve et ürünlerinin üretim ve işleme süreçleri hakkında detaylı bilgi edinilmesi, kalite-fiyat ilişkisinin kurulması, tüketiciyi aldatmaya dönük bazı uygulamaların son bulması açısından da zorunlu görülmektedir.
- Tüketici yönüyle ulaşılabilir fiyat düzeylerinin sağlanması temelinde üretim yetersizliğinin ve fiyat artışlarının nedenleri araştırılmalı ve çözüm önerileri geliştirilmelidir.
- Kırmızı et sektörünün AB'ne uyumunda gerekli görülen hususlarda sektörel ekonomik etki analizlerinin yapılması, maliyet ve getirilerinin tespit edilmesi, altyapı imkânları ve uygun geçiş sürelerinin belirlenmesi gerekmektedir.
- Sektörde AB'ne uyum kapsamında kamu-üniversite-sanayi işbirliğini hayata geçirecek şekilde yatırım alan ve öncelikleri göz önüne alınarak IPARD programı ve araçları başta olmak üzere AB hibe ve fonlarından faydalanmak amacıyla yeni ve çok sayıda proje üretilmesi ve geliştirilmesi sağlanmalıdır.
- Ülkemizde coğrafi ve ekolojik koşullar dikkate alınarak, bölgesel bazda uygun etçi ırkların yetiştiriciliğine önem verilmelidir.
- AB stratejik ürünler olan hayvansal ürünlerde çeşitli koruma önlemleri ve politikalarını benimsemiş bir durumda olup, iç piyasayı ve üreticilerini destekleyici uygulamalarını sürdürmektedir. Bu bakımdan, Türkiye içinde benzeri önlemlerin alınması, iç ve dış piyasa fiyatlarını dengeye getirecek şekilde hayvansal üretim artışı ve ihracata olanak verecek şekilde etkin yeni politika tedbirlerinin geliştirilmesi önem arz etmektedir.
- Sadece son 20 yıllık dönemde Türkiye koyun ve keçi varlığının %43 civarında azaldığı görülmektedir. Türkiye'nin gerek AB üye ülkeleri gerekse orta doğu pazarına satışta rekabet avantajı bulunan ürünlerden küçükbaş canlı hayvan ve eti üretimini artırıcı önlemleri vakit geçirmeden alması, aynı zamanda kırmızı et üretiminde sığır eti üzerinde oluşan baskıyı da azaltacak niteliktedir.
- Hayvancılık politikaları açısından süt ve kırmızı et alt sektörlerinin birbirinin rakibi veya alternatifi değil bütünleyicisi olduğu unutulmamalıdır. Bu kapsamda, kırmızı et sektörünün gelişiminde; süt sektöründe rasyonel bir üretim ve pazarlama organizasyonunun kurulması, dönemsel ve mevsimsel fiyat dalgalanmalarının önüne geçilmesi, verimlilik ile birlikte süt hijyen ve kalite standartlarının artırılması, kurumsal işbirliği ile piyasa regülasyonunun etkin şekilde sağlanması ve sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır.
- Türkiye'nin AB sığır-dana eti, koyun-keçi eti ortak piyasa düzenlerine uyumda; özel depolama yarımları, koruma ve müdahale önlemleri, doğrudan ödemeler, ithalat-ihracat rejimleri, hayvanları kayıt altına alma ve kimliklendirme, istisnai destek önlemleri, pazarın ve fiyatların izlenmesi gibi politika araçlarını uyumlaştırılması gerekmektedir.
- AB uyum sürecinde hayvancılık sektöründe ihtisaslaşmanın özendirilmesi yanında, küçük ölçekli aile işletmelerinin sosyo-ekonomik refahının yükseltilmesi, üretici bilgi düzeyi ve bilinçliliğinin artırılması, kırsal alanların korunması ve çevreye duyarlı sürdürülebilir üretimin gerçekleştirilmesi diğer önem arz eden hususlardır.

AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi 2011

Süt Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporu



Ankara Ticaret Borsası (ATB) tarafından gerçekleştirilen AB Uyum Sürecinde Türkiye'de Hayvancılık Kongresinde oluşturulan Süt Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporunda "Süt sığırcılığında kullanılan girdi maliyetleri özellikle de yem masrafları yüksektir. Sektörün kaliteli, uygun maliyetli kaba yem ihtiyacını karşılamak üzere yapılan teşvik ve desteklerin kapsamı yağlı tohumlar üretimini de kapsayacak şekilde genişletilmelidir" denildi.

Prof. Dr. Yavuz Cevger başkanlığında ve Prof. Dr. Aytekin Günlü'nün raportörlüğünde hazırlanan Süt Sektörü Komisyonu Çalışma Sonuç Raporunun tam metni şöyle:

- AB ile müzakere sürecinde AB müktesebatına uyumda yaşanan aksaklıkları ortadan kaldırmak, süt sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin hijyenik, karlı ve verimli çalışmasına katkıda bulunmak üzere başta destekleme olmak üzere, kayıtlı üretimin artırılması, fiyat istikrarının sağlanması ve pazarlama yapısının çağdaş bir yapıya kavuşturulmasına yönelik politikalar oluşturulmalıdır.



- Süt sığırcılığında hayvan kayıt sisteminin etkinliğini artıracak; bu çerçevede yapılan denetimlerin mevcut eksikliklerini ortadan kaldıracak, Avrupa





Birliğinde de kullanılan işletmelere yönelik FADN (çiftlik muhasebe veri ağı) benzeri yapı en kısa zamanda tamamlanarak kullanılabilir hale getirilmelidir.

- 5996 sayılı yasa çerçevesinde yeni kurulacak hayvancılık işletmelerinin taşınması gereken kriterler bir yönetmelik çerçevesinde ortaya konulmalı mevcut hayvancılık işletmelerinin bu kriterlere uyumu konusunda uzun vadeli derogasyonlar sağlanmalıdır. Aynı zamanda mevcut işletmelerin bu yönetmelik hükümlerine uyumunu kolaylaştırıcı yapısal destek sağlanmalıdır.
- Süt ve süt ürünlerinde üretimden tüketime kadar ki süreçte izlenebilirlik sağlanmalı, kayıt dışılık önlenmelidir. Kota sisteminin uygulanabilmesi için öncelikle süt sektörünün kayıt altına alınması gerekmektedir. Tam üyelik öncesi bu konuda gereken tedbirlerin alınmaması durumunda, AB 'de piyasa istikrarını sağlamak amacıyla uygulanan kota sistemi, ülkemiz süt sektörü için büyük bir tehdit olarak karşımıza çıkacaktır.
- Sektöre ilişkin olarak AB Ortak Tarım Politikası, Süt ve Süt Ürünleri OPD kapsamında teknik mevzuata ilişkin uyum çalışmalarına hız verilmelidir.
- Süt sığırcılığı işletmelerinde ortalama işletme büyüklüğünü artırmaya yönelik teşvik ve desteklerin etkinliğini tespit edilecek bir metodoloji belirlenmeli buna göre beklenen faydayı sağlayamayan uygulamalardan vazgeçilerek alternatifleri oluşturulmalıdır.
- Süt sığırcılığında kullanılan girdi maliyetleri özellikle de yem masrafları yüksektir. Sektörün kaliteli, uygun maliyetli kaba yem ihtiyacını karşılamak üzere yapılan teşvik ve desteklerin kapsamı yağlı tohumlar üretimini de kapsayacak şekilde genişletilmelidir.
- Yem hammaddeleri, karma yem ve buna koşut olarak çığ süttteki KDV oranı %1'e düşürülerek üretim maliyetlerinde azalış sağlanmalı; rekabet gücünün artışına katkı sağlanmalıdır.
- Karma yem kalitesine ilişkin etkin denetim sağlanarak haksız rekabet önlenmelidir.
- Süt üretiminin yüksek olduğu dönemlerde fiyat dalgalanmalarına ve spekülasyonlara müsaade etmeyecek önlemler alınmalıdır. Bu bağlamda üretim fazlasını dayanıklı ürünlere çevirerek depolayabilecek, gerektiğinde bu stoklarla piyasaya müdahale edecek, yapısında sektör paydaşlarının etkin olarak yer alacağı bir müdahale kurumu oluşturulmalıdır
- Süt sektörünün AB'ne uyumunda gerekli görülen hususlarda sektörel ekonomik etki analizlerinin yapılması, maliyet ve getirilerinin tespit edilmesi, altyapı imkânları ve uygun geçiş sürelerinin belirlenmesi gerekmektedir.
- Süt sektöründe üretim maliyetlerini düşürmede, kârlı ve verimli üretimde önemli rol oynayan kaba yem kaliteli ve uygun maliyette tedarik'i çok önemlidir. Yem üretiminde bu hedefe ulaşmak üzere mevcut çayır-mera alanları korunmalı ve meraların niteliği iyileştirilmelidir.
- Süt sanayi işletmelerinin ihtiyaç duyduğu miktar ve kalitede hammadde tedarikini sağlamak üzere gerekli soğuk zincirin kurulması için yapılacak yatırımlarda teşvik ve destek imkânları artırılmalıdır. IPARD kaynaklarından faydalanmayan illerde de bu yatırımlar için ulusal kaynaklardan faydalanılmalıdır.
- Hayvansal üretimde bulunan üretici ve yetiştiriciler ile yem bitkileri üretiminde bulunan üreticilerin kullandıkları mazot, gübre ve elektrikte dolaylı vergilerde bütçe imkânları ölçüsünde indirimle gidilmelidir.
- Gerek süt ve süt ürünleri üretiminde verimliliği olumsuz yönde etkileyerek maliyetleri yükseltmesi, gerekse ihracat imkânlarını kısıtlaması nedeniyle bulaşıcı hayvan hastalıkları, Türkiye'de süt sektörünün en önemli sorunlarından biri durumuna gelmiştir. Bu sorunla mücadelede ulusal ve AB mali fonları gibi uluslararası kaynaklardan da yararlanarak hastalıkların kontrol altına alınması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Bugün Trakya'da oluşturulan arı bölgenin tedricen coğrafi olanaklardan da yararlanarak tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde artırılması hedeflenmelidir.
- Süt sektöründe; işletmelerin önemli bir bölümünün yeterli fiziki ve teknik şartlara sahip olmadığı, yine pek çok işletmede bu üretim dalı ile ilgili uzman personel eksikliği bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durum hayvan sağlığını, halk sağlığını ve sektörün gelişimini tehdit etmektedir. Bunun için sektörde işletmelerin, nitelikli personel ve ara kademe eleman ihtiyacının karşılanması amacıyla, meslek liseleri ve teknik okullarda süt sığırcılığı eğitimi veren bölümler yaygınlaştırılmalı; buradan mezun olan kalifiye işgücünün hayvancılık işletmelerinde istihdamında devlet yönlendirici olmalıdır.
- Süt üreticilerinin ve çiftlik çalışanlarının AB'de olduğu gibi mesleki bilgi ve becerilerini artıracak

sertifikalı eğitim programları düzenlenmeli ve mesleki yeterlilik belgesi olmayan yetiştiricilerin zorunlu katılım sağlanmalıdır. Bu amaçla IPA İnsan Kaynaklarının geliştirilmesi bileşeni kapsamında ilgili bakanlık nezdinde bu eğitimlerin düzenlenmesi konusunda girişimler yapılmalıdır.

- Çiğ sütteki bakteri yükünü ve somatik hücre sayısını AB standartlarına ulaştırmak, sütün toplanması ve taşınması aşamasında meydana gelen kayıpları önlemek için süt toplama ağı ve soğuk zincir alt yapısı oluşturmak üzere üretici örgütleri tarafından yapılacak yatırımlar teşvik edilmelidir.
- Kredi ve finansman yetersizliği, gerek süt üreticilerinin gerekse süt sanayi işletmelerinin önemli sorunlarından birisidir. Sektörün tüm unsurlarıyla AB normlarını yakalayabilmesi için uygun kredi ve finansman imkânları yaratılmalı, özellikle büyüme istek ve yeteneğinde olan küçük ve orta ölçekli süt sığırcı işletmeleri için düşük faizli yatırım ve işletme kredileri kullanımında kolaylık sağlanmalıdır.
- Süt pazarlamasında mevcut ihale sisteminden vazgeçilerek Süt Konseyinin etkin olarak görev alabileceği bir yapı oluşturulmalı, kalite fiyat ilişkisi kurulmalı, bunun ötesinde üreticinin pazarlık gücünü artıracak tedbirler alınmalıdır.
- Kayıtlı olarak faaliyette bulunan ve kaliteli süt ve süt ürünleri üreten sanayi işletmelerinin “merdiven altı üretim” olarak adlandırılan kayıt dışı üretim karşısında yaşadığı haksız rekabeti önleyecek denetim mekanizmaları etkinleştirilmelidir.
- Süt sığırcı işletmelerinin ihtiyaçları doğrultusunda, başta otomatik sağım sistemleri olmak üzere,

malzeme, ekipman, yedek parça üretimi ile montaj işlemlerini yapabilecek yerli sanayinin üretim standartlarına uygunluğunun denetimi artırılmalıdır.

- Üretilen sütlerde, düzenli olarak, somatik hücre sayımı ve yağ tayini gibi süt bileşenlerinin tayinini yapabilecek akredite laboratuvarları kurulmalıdır.
- AB’de kota dışında kalan koyun, keçi ve manda sütü üretimi, bu ürünlerin rekabet gücü dikkate alınarak alternatif üretim olarak desteklenmeleri devam ettirilmelidir.
- AB’ye Süt ve Süt Ürünleri OPD uyumu çerçevesinde; özellikle kota ve müdahale alımlarında esas alınacak olan sütte yağ ve protein içeriği konusunda mevcut durumumuzu gösteren güvenilir veri çalışması acilen yapılmalıdır.
- Dış ticarete yeni pazarlar elde etmek ve markalaşmak için öncelikle Türkiye’ye özgü süt ürünlerinin (örneğin Urfa peyniri, örgü peyniri, Mihaliç peyniri vb) envanterinin çıkarılması, bu ürünlerin sahip olması gereken asgari teknik ve hijyenik kriterlerin tespit edilmesi, AB’de tarım ürünlerine yönelik coğrafi işaretler kapsamında tescil edilmesi ve ülkemizin bu ürünlerdeki isim haklarının AB içerisinde korunması gerekmektedir.
- Sütün besleyici değeri ve sağlık açısından önemini tüketicilere anlatmak ve onları bu konuda bilinçlendirmek amaçlı eğitim, yayım ve tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmeli, bu suretle içme sütü tüketimi artırılmaya çalışılmalıdır. Ayrıca AB’de uygulanan okul sütü programı yine AB’de olduğu gibi Türkiye’de de yasa ile garanti altına alınmalıdır.



AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık Kongresi 2011

Gıda Güvenliği Ve Hayvan Sağlığı Politikaları Komisyonu Çalışma Sonuç Raporu



Ankara Ticaret Borsası (ATB) tarafından gerçekleştirilen AB Uyum Sürecinde Türkiye'de Hayvancılık Kongresinde oluşturulan Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikaları Komisyonunca, uluslararası hayvan ve hayvansal ürün ticaretinde sorun yaratan salgın hayvan hastalıklarıyla mücadelede komşu ülkelerle işbirliği yapılması önerildi.

Raporda, önemli salgın hayvan hastalıklarının kontrol ve eradikasyonu için önceliklerin belirlenerek yeterli bütçenin ayrılması, zoonotik hastalıklarla sistematik mücadelenin yapılması ve hayvan hastalıklarının haritası çıkartılarak, salgın hastalık risk modellerinin (erken uyarı, acil eylem, rehabilitasyon programı) bütüncül bir yaklaşım içerisinde uygulanması gerektiği ifade edildi.

Prof. Dr. İrfan Erol'un başkanlığını ve raportörlüğünü yaptığı Gıda Güvenliği ve Hayvan Sağlığı Politikaları Komisyonu Raporun tam metni şöyle:

1. Hayvan Sağlığı Konusunda Öneriler

- Önemli salgın hayvan hastalıklarının kontrol ve eradikasyonu için önceliklerin belirlenerek yeterli bütçenin ayrılması sağlanmalıdır.
- Zoonotik hastalıklarla sistematik mücadelenin yapılmalıdır.
- Önemli hastalıkların ülke genelinde epidemiyolojik çalışmaları tamamlanmalı ve hayvan hasta-



- lıklarının haritası çıkarılmalıdır.
- Salgın hastalık risk modellerinin (erken uyarı, acil eylem, rehabilitasyon programı) bütüncül bir yaklaşım içerisinde uygulanması sağlanmalıdır.
- Uluslararası hayvan ve hayvansal ürün ticaretinde sorun yaratan salgın hayvan hastalıklarıyla mücadelede komşu ülkelerle işbirliğine gidilmelidir.
- Hayvansal üretimde izlenebilirlik sağlanmalıdır.
- Hayvanların Kayıt ve kimliklendirilme faaliyetleri ivedilikle tamamlanmalıdır.
- İlgili kurumlar arasında daha etkin koordinasyon sağlanarak, sınırlarda ve ülke içinde hayvan

hareketlerinin kontrolü sağlanmalıdır.

- AB uyum kapsamında çiftlikte, nakil esnasında ve kesim anında hayvan refahı uygulamalarının geliştirilmesi

2. Gıda Güvenliği Konusunda Öneriler

Çiftlikten sofraya gıda güvenliği yaklaşımı esas olmak üzere:

- Gıda güvenliği konusundaki Mevzuat eksiklikleri giderilmelidir
- Kayıt dışı hayvansal gıda üretiminin kontrol altına alınması sağlanmalıdır.
- Gıda zincirinin tüm aşamalarında izlenebilirlik sağlanmalıdır

- ve etkin geri çağırım mekanizmaları oluşturulmalıdır
- d) Son ürün yerine HACCP bazlı gıda zinciri yaklaşımı uygulanmalıdır.
- e) Hayvansal gıdaların resmi kontrolüne ilişkin sıkıntıların giderilmesi için veteriner hekim ekşiği giderilmeli ve gıda kontrolüne ilişkin lojistik destek imkânları iyileştirilmelidir.
- f) Önemli gıda kaynaklı hastalıkların ortaya çıkması durumunda bunda sorumlu olan işletmeler/firmalar halka duyurulmalıdır.
- g) Gıda güvenliğine ilişkin eğitim, AR-GE ve inovasyon faaliyetleri artırılmalıdır.
- h) Gıda kaynaklı hastalıkların izlenmesi ve takibine yönelik epidemiyolojik çalışmaların ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte yapılmalıdır.
- i) Zoonotik hastalıkların yayılımının kontrolü ve gıda güvencesinin sağlanabilmesi için ulusal düzeyde hayvan sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi sağlanmalıdır.
- j) Hayvansal ürünlerdeki standard yükseltilerek ihracat imkânlarının oluşturulması sağlanmalıdır.
- k) Kalıntı izleme programının geliştirilmelidir.
- l) Gıda konusunda ilgili tüm personele iyi hijyen uygulamaları eğitimi verilmelidir.
- m) Yoksullukla gıda güvenliği arasındaki ilişki irdelenerek aşırı ucuz ve gıda güvenliği göz önüne alınmayan ürünlerin tüketicilerle buluşmasının engellenmesi için tedbirler alınmalıdır.
- n) GDO'lu ürünlerin yaygınlığı, insan gıdası ve hayvan yemi olarak kullanılmasının olası sakıncaları ile ilgili yerel ve güncel bilimsel çalışmaların yapıp araştırma sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmalıdır.



Sektörün tüm paydaşları kongredeydi

Ankara Ticaret Borsası tarafından ikincisi gerçekleştirilen AB Uyum Sürecinde Hayvancılık Kongresi'nde sektörün tüm paydaşları biraraya geldi. Kongre Başkanlığı'nı Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Sağlığı Ekonomisi ve İşletmeciliği Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr. Engin Sakarya yaparken, Kongre Onursal Başkanlığı'nı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı (TOBB) M.Rifat Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Borsası Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Faik Yavuz ile Kongre Bilim Koordinatörü Prof.Dr. Sadi Aral gerçekleştirdi. Kongrenin sekreteryası görevini ise Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğretim üyelerinden Yrd.Doç.Dr. Yılmaz Aral yaptı.



Kongreden kareler



Kongre Notları

Aile Fotografında bir araya gelindi

Ankara Ticaret Borsası tarafından organizasyonu gerçekleştirilen, Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin destekleriyle yapılan AB Uyum Sürecinde Hayvancılık Kongresi'ne katılanların önemli bir bölümü son gün çekilen aile fotoğrafından bir araya geldiler.

Kongrenin başarılı geçtiğine işaret eden katılımcılar, ATB'nin organizasyonu ile on yıl aradan sonra biraraya gelmenin mutluluğunu da yaşadılar

Kaymakam ve Belediye Başkanı'na Teşekkür Plaketi

Ankara Ticaret Borsası tarafından Kızılcahamam'da gerçekleştirilen AB Uyum Sürecinde Hayvancılık Kongresi boyunca, yardım ve destekleriyle organizasyonun başarıyla tamamlanmasında katkı sağlayan Kızılcahamam Kaymakamı Mustafa Çit ve Belediye Başkanı Coşkun Ünal'a birer teşekkür plaketi sunuldu. Kongre Özel Plaketi TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, ATB Meclis Başkanı Erol Gemalmaz ve ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz tarafından verildi.



ATB Kızılcahamam'daki Şehitler Ağacı'na künye taktı



Ankara'nın Kızılcahamam ilçesindeki şehit parkına 2 yıl önce konulan "Şehit Ağacı"na, son dönemde şehit olan 86 askerin daha künyesi asıldı. Şehit Fatih Duru Parkı'ndaki kurumuş sedir ağacına son dönemlerde verilen 86 şehidin künyesinin asılması amacıyla tören düzenlendi.

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Faik Yavuz, Kızılcahamam Belediye Başkanı Coşkun Ünal ve DTP meclis üyelerinin katıldığı törende, 86 şehidin künyesi Şehit Ağacına çakıldı.

ATB Başkanı Faik Yavuz son dönemlerde hain saldırılarla şehitler verildiğini anımsatarak, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve bakanların terör konusunda yaptığı çalışmalara, sivil inisiyatiflerin de destek vereceğine inandığını belirtti.

Türkiye'nin her başarısının arkasından böyle bir saldırının gerçekleştiğini ifade eden Yavuz, "Türkiye, hem insan olarak hem de maddi olarak bu terör olayı nedeniyle çok kayıp verdi. Tek duamız ve temennimiz, bu terör olayının bir an önce bitmesi ve Türkiye'nin siyasi ve ekonomik anlamda olması gereken yerde olmasını istiyoruz" dedi.

Yavuz, ağaçta künye çakılacak yer kalmadığını belirterek, "Umarız bundan sonra şehit vermeyiz" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin 1980 yılından sonra verdiği şehit sayısı kadar künyenin ağaca çakıldığını anlatan Ünal, "Bugün ağacımızda 7 bin 314 şehidimizin künyesi var" dedi.





ATB'nin yardım eli Van ve Erciş'e uzandı

“ATB Başkanı Faik Yavuz “Van ve Erciş'te büyük yıkıma ve can kaybına neden olan depremin yaralarının sarılması için ATB olarak elimizden gelen yardımı yapacağız” dedi.

Ankara Ticaret Borsası Van ve Erciş'te büyük can ve mal kaybına neden olan deprem felaketinin yaralarının sarılması amacıyla deprem bölgesine ilk etapta 4.000 Koli (250 bin adet) çocuk bezi gönderdi. ATB ayrıca TOBB tarafından açılan yardım kampanyasında 65.000 TL. nakdi yardımda bulundu.

ATB Başkanı Faik Yavuz, yaptığı açıklamada, “ATB olarak deprem bölgesine ilk etapta yapılan bu aynı yardıma ek olarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin organize ettiği kampanyaya da katılarak destek verdik” dedi.

ATB Başkanı Yavuz açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

“Van ve Erciş'te büyük yıkıma neden olan deprem felaketinin yaralarının sarılması amacıyla ATB Yönetim Kurulu olarak, ilk etapta bölgeden acil olarak istenen çocuk bezi ihtiyacının karşılanması amacıyla 4.000 Koli (250 bin adet) çocuk bezi gönderdik. Ayrıca, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin başlattığı yardım kampanyasına da 65.000 TL. verdik. Kış şartları ağırlaştığı bölgede temel ihtiyaçların karşılanması en büyük dileğimizdir. Deprem felaketinde hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize sabırlar diliyoruz”



ATB'den Şereflikoçhisar YİBO'ya giysi ve kırtasiye yardımı

Ankara Ticaret Borsası Şereflikoçhisar Yatılı İlköğretim Bölge Okulu öğrencilerine giysi ve kırtasiye yardımında bulundu. ATB, Okulda öğrenim gören öğrencilerin kullanması amacıyla bu yıl; 150 çift kışlık bot, 150 adet kaban, 450 çift çorap, 600 takım iç çamaşarı ile 12.400 adet çeşitli boy ve ebatta defter, 600 düzine kalem, 900 adet muhtelif büyüklükte boya kalem ve pastel boya, 60 koli kağıt, 300 adet gönye ve yapıştırıcı-bant yardımın da bulundu. Yardım malzemeleri ATB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yavuz Yıldız ve Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından okul idaresine teslim edildi.





Erol Gemalmaz
Meclis Başkanı

Türkiye Hayvancılık Kongresi

İlkini 2000 yılında gerçekleştirdiğimiz Hayvancılık Kongresinin ikincisini Kızılcahamam'da yaparak, hayvancılık sektörünün tüm paydaşlarını biraraya getirdik. AB Uyum Sürecinde Türkiye Hayvancılık kongresi'nde iki gün boyunca çok faydalı ve sektörün geleceği için çok olumlu adımların atıldı. Yeni adıyla Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'mız tam kadro olarak kongremizi başından sonuna kadar izledi. Gıda tarım ve Hayvancılık Bakanımız Sayın Mehdi Eker, Bakanlık Müsteşarı Vedat Mirmahmutoğulları, Müsteşar Yardımcısı Nihat Pakdil ve diğer üst düzey bürokratlar, hiç ara vermeksizin toplantıyı takip ettiler, gerekli notları aldılar ve yanlış bilinenlere de anında müdahale ederek yanlışları düzelttiler.

Hayvancılık Kongremizin sonunda ortaya çıkan ilk ve önemli gerçek, yıllardır ihmale uğrayan bu sektörün artık gerekli desteklemelerle ayağa kalktığı oldu. Yıllardır süregelen ihmallerin sonucu adeta bitme noktasına gelen hayvancılık sektörünün geleceğine artık daha bir güvenle ve daha bir emin olarak bakabiliyoruz. yapılan konuşmalarda gördük ki, sektöre önemli destekler veriliyor. Ancak, verilen bu desteklerin, yerini bulması ve görünür hale gelmesi için geçen uzun bekleme süreci artık bitmek üzere.

Yarattığı katma değer ile, ülkemiz için vazgeçilmez olan hayvancılık sektörünü sadece ekonomik açıdan değerlendirmek çok yanlış olacaktır. Hayvancılık sektörü, ekonominin yanısıra sosyal olarak da ülkemiz için özel bir önem taşıyor. Köyden kente göçün durdurulmasında hatta hatta göçün geri çevrilmesinde hayvancılık sektörü önemli bir yer tutacaktır. Aile ekonomisine katkılarıyla ve bölge ekonomilerine verdiği destekle sektör vazgeçilmezdir. Gerek büyükbaş, gerekse küçükbaş hayvan varlığımızın tekrar yükselişe geçtiği bir dönemde, gerçekleştirdiğimiz Hayvancılık Kongresi işte bu açıdan değerlendirildiğinde, geleceğe yönelik önemli bir perspektif sunmuştur.

Sektörün tüm paydaşlarının yanısıra, ülkemizdeki borsalarımızın da tam kadro katılarak güç verdiği kongremiz sonunda ortaya çıkan sonuç bildirimleri yapılması gerekenleri göstermesi bakımından da ayrıca değerlendirmeye şayandır.

Kongremizin ve ortaya çıkan tüm sonuçların ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Etin toptan satışında KDV oranı yüzde 1'e indirildi

Eker: Et sektörünün kayıt altına alınma oranı artacak

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, toptan ette KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e indirildiğini açıkladı.

Toptan ette yüzde 8 KDV'nin yüzde 1'e düşmesinin, kayıt dışılığın önlenmesi açısından çok önemli bir adım olduğunu belirten Eker, çünkü Türkiye'deki et üretiminin bu sebeple biraz kayıt dışına gittiğini söyledi.

Eker, "İkincisi, geriye doğru tüketiciye de bu aynı şekilde yansır. Dolayısıyla et fiyatlarında da bu bir miktar düşüşe yol açar" dedi.

Eker sözlerini şöyle sürdürdü:

"Oran yüzde 8, yüzde 1'e düşüyor, ama bazı şeylerin psikolojik etkisi fiziki etkisinden daha önemlidir, daha büyüktür. Burada böyle bir şey söz konusu. Sonuçta artık tüketici de üretici de bu işi işleyen bir manada et sanayicisi de sonuçta daha az vergi ödeyecek, daha az vergi ödeyeceğinden dolayı bunun

“Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, toptan ette KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e düşürülmesiyle ilgili olarak bunun et fiyatlarında bir miktar düşüşe yol açacağını belirterek, "Tüketici fiyatlarına, perakende fiyatlarına mutlaka bir olumlu etkisi olacak" dedi.



Yavuz: Yüzde 50'lik tevkifatta kaldırılmalı

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, etin toptan satışında yapılan KDV indirimini olumlu bulduklarını belirterek, "getirilen yüzde 1 KDV oranı ile piyasalarda belirgin bir rahatlama olacaktır. Ayrıca, sektördeki kayıt dışılık bitirilecek ve kayıt altına alınacaktır. Bu da bize yeni politikalar üretmekte, yardımcı olacak güncel bir veri tabanı oluşturulabilecektir. Dileğimiz, yeni uygulama ile birlikte tevkifatın da kaldırılmasıdır" dedi.

ATB Başkanı Yavuz, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hükümetimizin, başta toptan et satışı olmak üzere, bazı gıda maddelerinde KDV oranını yüzde 1'e indirmesinden dolayı şükranlarımızı sunuyor ve teşekkür

ediyoruz. KDV oranının yüzde 1'e çekilmesi, sektörde olumlu karşılanmıştır. Yeni uygulama ile piyasalarda belirgin bir rahatlama olacağı inancını taşımaktayız. Ayrıca, sektördeki kayıt dışılık bitirilecek ve kayıt altına alınacaktır. Bu da bize yeni politikalar üretmekte, yardımcı olacak güncel bir veri tabanı oluşturabilmemizi sağlayacaktır. Ancak, sektör olarak, KDV oranının yüzde 8 olduğu süreçte uygulanan KDV üzerinden yapılan yüzde 50'lik tevkifat uygulamasının da kaldırılması da bu aşamada yerinde olacaktır. Buğdayda ve nohutta olduğu gibi, tevkifatın kaldırılması, önemli oranda bürokratik işleri azaltacak, hem bürokrasi hem de sektör üzerindeki külfeti azaltacaktır."

tüketici fiyatlarına, perakende fiyatlarına mutlaka bir olumlu etkisi olacak. Diğer kalemlerde vergi oranları düştüğünde bunun bir etkisi oluyor, bunda da var. Fiyatları bir miktar aşağı çekeceğini düşünüyoruz.”

Kayıt içine alma oranı yükselecek

KDV indiriminin kayıt içine alma oranını artıracaklarını söyleyen Eker, yüzde 1 gibi görünen devlet gelirinin aslında daha önce teoride yüzde 8 gibi görüldüğünü, ama fiiliyatta hiçbir şekilde belki karşılığı olmadığını belirtti. Eker, KDV indirimiyle devlet açısından da daha fazla gelir getirmesi beklentisi taşıdığını ifade etti.

Mehdi Eker, “Bizim esas birinci amacımız, bu sektör üzerindeki vergi yükü azalsın. Bir gıda maddesidir, temel tüketim maddesidir, insanlar vergi sebebiyle daha yüksek bir fiyatla ürün almasınlar. Bizim Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olarak birinci hedefimiz bu. Ama bunun aynı zamanda ülke ekonomisine de katkısı olur. O da kayıt içine alma ile ilgili bir yan etkisi de olacaktır” dedi.

Diğer temel ürünlerde de KDV indirimi yapılacaktır

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın halkın tükettiği temel gıda maddeleriyle ilgili konularda çalışma yapılması talimatını verdiğini bildiren Eker, “Mutfakla ilgili... Dolayısıyla bu konuda da biz Maliye Bakanlığımızla çalışıyoruz. Bundan sonra biraz daha hızlı çalışacağız” diye konuştu.

Sırada hangi ürünlerin olduğunun sorulması üzerine de Eker, 2007 yılında çok sayıda gıda maddesinde bir indirim yaptıklarını hatırlatarak, “Bir kısmının oranı yüzde 18 iken yüzde 8'e, bazıları yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmişti. Şimdi bu safhada etle başladık. Diğer temel gıda maddeleri ile arkası gelecek. Kapsam genişletilecek” şeklinde konuştu.

Tarım son yedi yılın altısında büyüdü

Tarım sektörü son 7 yılın 6'sında büyüdü. Tarım sadece 2007 yılında Türkiye'de son 72 yılın en kurak günlerinin yaşanması nedeniyle olumsuz etkilendi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada "son yıllardaki, dünya genelinde yaşanan krizlere rağmen, son üç yılda tarım sektörü, 2008 yılında %4,3, 2009 yılında % 3,6 ve 2010 yılında ise % 2,4 oranında büyüme göstererek genel ekonomiye olumlu etki sağlamıştır" denildi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"2011 yılı 6 aylık döneme ait büyüme rakamlarına göre; 2011 yılının da büyüme ile tamamlanacağını söylemek mümkündür. Bu durumda son 8 yılın 7'sinde büyüme olması beklenmektedir. Aynı zamanda, son 50 yılın en istikrarlı dönemi olarak 2004-2011 dönemleri olacaktır.

Bunun en önemli sebebi, istikrarla uygulanan tarım politikaları ve araçlarının etkinliği ile sağlanan yapısal değişim ve dönüşümdür.

2003 yılına göre 2010 yılında tarım sektörü toplam % 15,2 oranında büyümüştür. 2003 yılından 2010 yılına kadar her yıl ortalama olarak tarım sektörü % 2,04 oranında büyüme göstermiştir.

2011 yılında da tarım sektörü ekonomiye olumlu etki sağlamaya devam etmektedir. 2011 yılının ilk altı aylık döneminde sabit fiyatlarla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla % 10,2 artmış, Tarımsal Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ise % 6,8 oranında artmıştır.

Yine 2011 yılının ikinci üç aylık döneminde önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla % 19,2 artmış, tarımsal Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ise % 19,7 oranında artmıştır.

2011 yılı Ağustos döneminde, Türkiye'de kurumsal olmayan nüfus bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 83 bin kişilik bir artış ile 72 milyon 523 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus ise 1 milyon 89 bin kişi artarak 53 milyon 734 bin kişiye ulaşmıştır.

2011 yılı Ağustos döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 689 bin kişi artarak, 24 milyon 884 bin kişiye yükselmiştir. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 526 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 1 Milyon 163 bin kişi artmıştır.

2010 yılı Ağustos ayında toplam istihdamda tarım sektörünün payı % 26,6 iken; 2011 yılı Ağustos ayında ise % 26,9 olmuştur.

2011 yılı Ağustos döneminde ülke genelinde işsizlik oranı % 9,2'dir. Bu oran kentsel alanda % 11,6 seviyesinde gerçekleşirken, kırsal alanda ise % 4,7 olarak gerçekleşmiştir. Tarım sektörünün toplam istihdamdaki payı % 26,6 iken; kırsal alanın toplam istihdamdaki payı ise % 36,6 olarak gerçekleşmiştir."

Borsavizyon
PENCERE

Türkiye'nin Tarımsal Ürün İthalatı ve İhracatı



Türkiye'de tarım sektörü, insanların beslenmesi, istihdamı, ekonomiye katkısı ve ihracat potansiyeli bakımından büyük önem taşıyor. Özellikle Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde kırsal alandaki sorunların tespiti ve bu sorunlara kalıcı çözümler bulunması öncelikleri içinde yer alıyor. Çiftçilerin iç ve dış pazarlar için üretim yapar hale gelmeleri, daha iyi gelir düzeyine kavuşabilmeleri için üretim kaynaklarını daha etkin kullanmaları gerekiyor. Türkiye için sahip olduğu tarımsal kaynakların tespiti, geliştirilmesi, amacına uygun kullanılması ve bu çalışmaların, kaynakları kullananlarla beraber planlanması önem arz eden bir konu.

Gıda güvenliğiyle birlikte Türkiye, 2005 yılında tarama süreciyle başlayan AB katılım müzakerelerinde 13 faslı açmış oldu. Türkiye, katılım müzakerelerinde 2006 yılının ilk yarısındaki Avusturya dönem başkanlığında tek, 2007'nin ilk yarısındaki Almanya dönem başkanlığında üç, 2007'nin ikinci yarısındaki Portekiz ile 2008'de Slovenya ve Fransa dönem başkanlıklarında ikişer ve geçen yılın ikinci yarısındaki İsveç dönem başkanlığında tek fasıl açmıştı.

Türkiye Gıda Dernekleri Federasyonu, yaptığı açıklamada, Türkiye'deki gıda işletmelerinin AB mevzuatına uyumu ve üretimin modernleşmesi için çalıştıklarını belirtiyor. 13. fasıl olan "Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Politikası" başlığının 30 Haziran 2010'da müzakereye açıldığını hatırlatan Federasyon, bu başlığın, 35 başlık arasında en kapsamlısı olduğuna dikkat çekiyor.



Müzakere sürecinin bundan sonraki döneminde, gıda sektörü için önemli konuların başında işletmelerin AB standartlarına kavuşturulmasının ve modernizasyonun geldiği belirtilirken, "Hatırlanacağı üzere; Polonya AB'ye girdiğinde 5.000 civarında olan hayvansal ürün işleyen tesis sayısı AB standartlarını karşılayamadıklarından yaklaşık 500'e, aynı şekilde Macaristan'da da 2000 olan hayvansal ürün işleyen tesis sayısı yaklaşık 400'e düşmüştü. Geri kalan işletmeler ise

kapatılmıştı. Federasyon olarak gerek Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı gerekse de üyesi olduğumuz AB Gıda ve İçecek Konfederasyonu (CIAA) ile ortaklaşa gerçekleştirdiğimiz 'Türkiye'deki işletmelerin AB mevzuatına uyumu ve üretimin modernleşmesi, standartlaştırılması' projesi ile bunu engellemeyi hedefliyoruz. Kesintisiz devam eden bu çalışmalarımızla hedefimiz, olası her türlü kaybı minimuma indirmek. Artık merdiven altı, sağlıksız üretim yapan işletmelerin tarih olmasını biz de çok arzu ediyoruz. Bunun da ilk şartı merdiven altı üretimin sonlandırılması" deniliyor.



Gıda sektörünün küresel krize direnç gösterdiğini ve yüzde 4 büyüdüğünü belirten Federasyon, tarıma dayalı hammadde fiyatlarının yerinde saydığını, sektörün erişilebilir uygun fiyata yöneldiğini belirtilerek şu görüşlere yer veriliyor:

“Kriz, sektörü teğet geçti, 2010 beklentileri yükseldi. 2009 yılı envanter verilerine bakacak olursak, gıda ve içecek sektörünün krize karşı büyük bir direnç gösterdiği söylenebilir. Ancak bu direncin, sektörün kendi iç dinamiklerinden ve gıdanın vazgeçilemez oluşundan kaynaklandığını da belirtmek gerekiyor. Tarıma dayalı hammadde fiyatlarında beklentilerin aksine yükseliş yaşanmaması da sektörümüzün elini krize ve tüketiciye karşı rahatlatan faktörler arasındaydı. Bu durum firmalarımızın krizde daha uygun fiyatlarla tüketicinin karşısına çıkmasını sağladı. Rakamlara baktığımızda çabalarımızın ve söylediklerimizin teyidini görüyoruz. Örneğin; Türkiye Gayri Safi Yurtiçi Hasıla değeri cari fiyatlarla binde 4 artarken, gıda ve içecek sektörü yüzde 4 büyümeye ile 187 milyar lira oldu. Yine aynı dönemde Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'nın sabit fiyatlarla yüzde 4.7 azaldığını, gıda ve içecek sanayinde ise küçülme olmadığını görüyoruz. Ancak 2009, dünya pazarlarının daraldığı, iç tüketimde de düşüşün yaşandığı bir yıldır. Bu nedenle kapasite kullanım oranları bakımından sanayimiz için 2009 yılı, 2008'e oranla daha verimsiz bir yıl oldu. 2009 verileri, krizlere rağmen 4 büyük üretim sektöründen biri olduğumuzu gösteriyor. Bu özelliğiyle gıda ve içecek sektörü Türkiye ekonomisinin ve kırsal kalkınmanın lokomotifini görevini



görüyor. 2009 yılında sanayi ve imalat sanayi üretim daralmaları yüksek oranda olurken, gıda ve içecek sanayi daralması sadece yüzde 1.3 seviyelerinde gerçekleşti. Bu da sektörde krize rağmen çarkların döndüğü anlamına geliyor. Bunun sonucu olarak istihdamda 2008 yılı ile kıyaslandığında büyük ölçüde artış yaşandığı görülüyor. Yine aynı dönemde gıda ve içecek sanayi 5,9 milyar dolar ihracata karşın, 2,9 milyar dolar ithalat yaparak yüzde 204,3 ile en yüksek dış ticaret karşılama oranını yakaladı. Kriz yılında ülkemizin 38.6 milyar dolar dış ticaret açığı verdiğini düşünürsek, hemen her yıl çok yüksek oranlarda dış ticaret fazlası vererek denge unsuru olan sanayinin ihracattaki önemi de bir kez daha ortaya çıkıyor.”

Tarım sektörü büyüyor...

İktisadi faaliyet kollarına bakıldığında zaman zaman tarım sektörü 2008 yılında yüzde 4,3, 2009 yılında ise yüzde 3,6 oranında büyümeye göstererek genel ekonomik büyümeye olumlu etki sağladı. Bunun

en önemli sebebi, uygulanan tarım politika araçlarının etkinliği... Ayrıca geçen yılın aynı dönemine göre tarımsal istihdamda artış olması da tarım sektöründe genişleme olduğunun bir göstergesi. Bu da yine sektörün büyümesini olumlu etkiledi. 2009 yılının dördüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla gayri safi yurt içi hasılda yüzde 6, tarım sektöründe ise yüzde 2,2'lik artış gerçekleşti. Ancak 2009 yılında 2008 yılına göre sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla yüzde 4,7'lik azalış göstererek 97.088 milyon TL olurken, tarım sektörü sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasılaya yüzde 3,6'lık artışla 9.770 milyon TL katkı sağladı.

Üretim yöntemi ile hesaplanan gayri safi yurtiçi hasıla tahmininde, 2009 yılı dördüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla yüzde 8'lik artış gösterirken, tarım sektöründe ise yüzde 10,3'lük artışla ülke ortalaması üzerinde gerçekleşti. Yine üretim yöntemi ile hesaplanan gayri safi yurtiçi hasıla tahmininde, 2009 yılında 2008 yılına göre cari





fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla yüzde 0,4'lük artışla 953.974 milyon TL olurken, tarım sektöründe ise cari fiyatlarla gayri safi yurtiçi hasıla yüzde 8,5'lik artışla 78.398 milyon TL oldu.

2010 yılı Mart döneminde, Türkiye'de kurumsal olmayan nüfus bir önceki yılın aynı dönemine göre 806 bin kişilik artışla 71 milyon 105 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus ise 861 bin kişi artarak 52 milyon 287 bin kişiye ulaştı. 2010 yılı Mart

döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 593 bin kişi artarak, 21 milyon 741 bin kişiye yükseldi. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 636 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 957 bin kişi arttı.

2010 Mart ayında işsizlik oranı yüzde 13,7, tarım dışı işsizlik oranı ise yüzde 16,7 seviyesinde gerçekleşti. Türkiye genelinde işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 338 bin kişi azalarak 3 milyon 438 bin kişiye düştü.

Tarımda dünyanın 8. Büyük ekonomisi

Tarım ve Köy İşleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker, Türkiye'nin tarımsal ekonomi ve tarımsal gayri safi hasıla açısından dünyanın 8. büyük ekonomisi olduğunu söyleyerek konuya değişik bir bakış açısı getirdi. Tarımsal destekleri "verimlilik" ve "kalite" esasına göre yeniden şekillendirdiklerini belirten Eker görüşlerini şöyle özetliyor:

"Tarım sektöründe üretimin ve üreticinin mutlaka dikkate alınması gerekiyor. Tek başına sadece uluslararası ticaret teorisini dikkate alıp sadece o noktaya odaklanarak bir üretim stratejisi izlenirse bir süre sonra zarar görmeye başlarız. Bakanlık olarak, Türkiye'deki üretimin daha nitelikli, verimli, daha yüksek standartta ve kalitede oluşması için çaba gösteriyoruz. Bunun için destekleme politikalarını bütünüyle değiştirdik. Önceden verimlilikle kaliteyle, standartla hiçbir ilişkisi olmayan doğrudan arazi sahipliğine verilen tarımsal destekleri tamamen değiştirdik ve verimlilikle, üretimle, kaliteyle, yüksek standartla ilişkili hale getirdik."

Tarımsal ürünlerin yüksek verimlilikle elde edilmesi durumunda sanayicinin üretim maliyetinin de düşeceğini anlatan Eker, ihracat ve ihracatçının karşı karşıya kaldığı bürokratik maliyetin aşılması konusunda da Bakanlık olarak üzerlerine düşeni yaptıklarını söyledi.

Öte yandan Ankara Ticaret Odası'nın (ATO) hazırladığı 'Tarım İthalatı' raporunda Yunanistan'ın yüzölçümünün yaklaşık iki katı büyüklüğünde tarım alanına sahip olan Türkiye'nin, Yunanistan ve ABD'den pamuk, Rusya'dan buğday, Fransa'dan arpa, Mısır'dan pirinç, Ukrayna'dan mısır, Sri Lanka'dan çay, İtalya'dan bakla, Çin'den sarımsak, Panama'dan muz, Meksika'dan nohut, Kanada'dan mercimek ithal ettiğine dikkat çekildi.

Raporda, Türkiye'nin 100'ü aşkın ülkeden tarım ürünleri ithalattı yaptığı kaydedildi. Türkiye'nin 24.5 milyon hektar büyüklüğünde tarım alanı bulunduğu, bu alanın 4.2 milyon hektarlık bölümünün ise her yıl nadasa bırakıldığı belirtilen raporda, "Türkiye'nin tarım alanlarının büyüklüğü, AB üyesi Lüksemburg'un yüzölçümünün 95 katı büyüklüğünde, İngiltere'nin ise yüzölçümüne eşit. Danimarka'nın 5.6 kat, Hollanda'nın ve İsviçre'nin 5.9, Moldova'nın 7.2, Belçika'nın ise 8 katı büyüklüğünde tarım alanına sahip olan Türkiye, her yıl Hollanda büyüklüğünde tarım alanını nadasa bırakıyor. 'Türkiye'nin buğday ambarı' iken adı artık kuraklıkla anılan Konya Ovası'nın yüzölçümü, Lüksemburg'un toplam yüzölçümünün 6.5 katı büyüklüğünde... Dünyanın en verimli ovalarından biri olan Konya Ovası'nda sulanabilir arazinin ancak dörtte biri sulanabiliyor" denildi.

1980'lerin başında Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatının 2 milyar dolar seviyesinde iken, ithalatının sadece 50 milyon dolar olduğuna dikkat çekilen raporda, 30 yıl sonra gelinen noktada, tarım ürünleri ihracatının 4.3 milyar dolar, ithalatının ise 4.5 milyar dolara ulaştığı kaydedildi.

Raporda, 30 yılda tarım ürünleri ihracatı iki katına çıkarken ithalatın 90 kat büyüdüğü belirtildi. Son 10 yılda Türkiye'nin 29 milyar 925 milyon dolarının tarım ürünleri ithalatına harcadığı vurgulanan raporda, tarım ürünleri ithalatının toplam ithalat içindeki payının 2009 yılı itibariyle yüzde 3.2 olarak gerçekleştiği belirtildi.

Pek çok üründe ihtiyacı altında üretim yapan Türkiye'nin, TÜİK'in Nisan 2010'da açıkladığı 'Bitkisel Ürün Denge' verilerine göre, sadece şeker pancarı, patates ve nohutta kendi kendine yetebildiğine işaret

edilen raporda, Türkiye'nin, ihtiyacı olan ayçiçeğinin yüzde 46.6'sını, kırmızı mercimeğin yüzde 45.2'sini yeşil mercimeğin yüzde 65.7'sini, pirincin yüzde 75.6'sını, mısırın yüzde 79.9'unu, kuru fasulyenin yüzde 83.7'sini ancak üretebildiği bilgisi verildi.

'Buğday ambarı' olarak bilinen Türkiye'nin, iç talebe yetmediği için artık buğday ithal ettiği, 2009 yılı verilerine göre Türkiye'nin 20.6 milyon ton buğday ürettiği ancak bu miktarın ihtiyacı karşılamadığı belirtilen raporda şu ifadeler kullanıldı:

"TÜİK'in 2008-2009 üretim dönemini dikkate alarak yaptığı belirlemelere göre, kişi başına 216 kilogram buğday tüketen Türkiye, 3 milyon 628 bin ton buğday ithal etti. Bu rakamla Türkiye'nin 2008-2009 üretim dönemindeki 'ithalat şampiyonu' buğday oldu. Türkiye, 2009 yılında 27 ülkeden



902 milyon dolarlık buğday ithal etti. Bu ülkeler arasında Rusya, Almanya, Kazakistan, Ukrayna ve Yunanistan başı çekiyor. Türkiye, geçen yıl Rusya'dan 521 milyon dolar, Almanya'dan 102 milyon dolar, Kazakistan'dan 70 milyon dolar, Ukrayna'dan 51 milyon dolar, Yunanistan'dan ise 32 milyon dolarlık buğday ithal etti. Türkiye son 10 yılda toplam 3 milyar 858 milyon dolarlık buğday ithalatı gerçekleştirdi.”

Türkiye'de buğdaydan sonra en çok ekilen tarım ürününün arpa olduğu kaydedilen raporda, yem sektörünün önemli hammadde-rinden biri olan arpa üretiminin hayvancılık sektörü açısından da büyük öneme sahip olduğu vurgulandı. 2000'li yıllara kadar kendi ihtiyacını karşılamanın ötesinde yılda yaklaşık 1 milyon ton arpa ihraç eden Türkiye'nin, geçen yıl Fransa, Rusya, İngiltere, Ukrayna ve Hırvatistan'dan yaklaşık 28 milyon dolarlık arpa ithal ettiği belirtildi. Türkiye'nin geçen yıl 19 ülkeden 135 milyon dolarlık pirinç ithal ettiği, en çok pirinç ithal edilen ülkenin 43.7 milyon dolarla Mısır olduğu ifade edilen raporda, bu ülkeyi 17.8 milyon dolarla Uruguay, 16.3 milyon dolarla ABD, 10.3 milyon dolarla Pakistan, 9.4 milyon dolarla İtalya'nın izlediği bilgisi verildi. Türkiye'nin son 10 yılda pirinç ithalatına harcadığı paranın ise 1 milyar 44 milyon dolara ulaştığı vurgulandı.

İnsan ve hayvan yiyeceği olarak önemli bir yeri olan mısırın, endüstride de hammadde olarak kullanıldığı belirtilen Raporda, “Mısır üretimi yıllar itibarıyla artış gösterse de 2009 yılında Türkiye 25 ülkeden 135 milyon dolarlık mısır satın aldı. Türkiye'nin mısır ithalatında 47.8 milyon dolarla Ukrayna başı çekiyor. Türkiye'nin son 10 yılda mısır ithalatına harcadığı para 1 milyar 659 milyon dolar civarında” denildi.



Raporda, bir zamanlar 'beyaz altın' olarak nitelendirilen pamuğun, Türkiye'nin tarım ürünleri ithalatında önemli bir yer tuttuğu belirtildi. 2000'li yılların başında, pamuk ekim alanları bakımından Hindistan, ABD, Çin, Pakistan, Özbekistan ve Brezilya'dan sonra yedinci sırada bulunan Türkiye'nin bugün Çin'den sonra dünyanın 'en büyük ikinci pamuk ithalatçısı' durumunda olduğu, sadece geçen yıl 1 milyar dolarlık pamuk ithalatı yapıldığı kaydedildi. Türkiye, kendisi yetiştirebildiği halde 2009 yılında 38 ülkeden pamuk ithal etmek zorunda kaldı. Türkiye'nin pamuk alımı yaptığı ülkeler arasında 525 milyon dolarlık ithalatla ABD ve 245 milyon dolarlık ithalat ile Yunanistan başı çekiyor. Türkiye geçen yıl Türkmenistan'dan 71 milyon dolarlık, Hindistan'dan 32.5 milyon dolarlık, Özbekistan'dan ise 27 milyon dolarlık pamuk ithal etti. Son 10 yılda pamuk ithalatına 8 milyar 381 milyon dolar harcandı.

Türkiye bin 530 gıda ürünü ihraç ediyor

Türkiye tarımsal ekonomi ve tarımsal gayri safi hasıla açısından dünyanın 8. büyük ekonomisi. 2002 yılında dünyada 11. sırada yer alan Türkiye'nin tarımsal üretim

değeri 23 milyar dolardan 51 milyar dolara, tarım ürünleri ihracatı da 4 milyar dolardan geçtiğimiz yıl 11,2 milyar dolara çıktı. 2001 yılında bin 480 farklı tarım ve gıda ürününü ihraç ederken 2009 yılında bu rakam bin 530'a yükseldi. Bölgede, en fazla 4 saatlik uçuş mesafesi dikkate alındığında Türkiye'nin önünde büyük ve kullanılmamış bir potansiyel var. Bu bölgedeki tarımsal ihracat 538, tarımsal ithalat da 632 milyar dolar. Sadece Ortadoğu ülkelerinden 50 milyar doların üzerinde tarım ürünü ithalatı var.

“Tarım ürünleri” ile “gıda maddeleri” ihracatı 2010 yılının ilk yarısında arttı

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı verilerine göre, 2010 Ocak-Haziran dönemi tarım ürünleri dış ticareti verileri şöyle...

- Türkiye'nin 2010 yılı Ocak-Haziran dönemi tarım ürünleri ihracatı 2009 yılının aynı dönemine göre 716 milyon dolar artarak 5 milyar 767 milyon dolar olarak gerçekleşti.

- Tarım ürünleri ihracatının önemli bir kısmını oluşturan gıda maddelerinde, 2010 yılı Ocak-Haziran dönemi ihracatı, 2009 yılının aynı dönemine göre 629 milyon dolar artarak 5 milyar 404 milyon dolar oldu.

- 2010 yılı Ocak-Haziran dönemi gıda maddeleri dış ticaret dengesi, 2009 yılının aynı dönemine göre yüzde 16,9 artarak 1 milyar 605 milyon dolardan, 1 milyar 876 milyon dolara yükseldi.

- 2009 yılı Ocak-Haziran dönemi gıda maddelerinde “ihracatın ithalatı karşılama oranı” yüzde 150,6 iken, 2010 yılı aynı döneminde yüzde 153,2 olarak gerçekleşti.

Kaynaklar:

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Türkiye Gıda Dernekleri Federasyonu



GÜNEY AFRİKA

Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Yüzölçümü:	1,219,912 km ²
Sınırları: toplam:	4,862 km
Sınır komşuları:	Botsvana 1,840 km, Lesotho 909 km, Mozambik 491 km, Namibya 967 km, Svaziland 430 km, Zimbabve 225 km
Sahil şeridi:	2,798 km
İklimi:	Çoğunlukla yarı çöl iklimi, doğu kıyısında subtropikal iklim görülür.
Arazi yapısı:	İç kısımdaki geniş platolar engebeli tepeler ve dar kıyı ovaları ile arazi yapısını oluşturur.
Doğal kaynakları:	Altın, krom, antimon, kömür, demir, manganez, nikel, fosfat, kalay, uranyum, değerli taşlar, platin, bakır, vanadyum, tuz, doğal gaz
Arazi kullanımı:	tarıma uygun topraklar: %12.1
Daimi ekinler:	%0.79
Diğer:	%87.11 (2005 verileri)
Sulanan arazi:	14,980 km ² (2003 verileri)

Güney Afrika Cumhuriyeti, Afrika kıtasının güney ucunda 22°10'-34°55' güney enlemleri ile 16°30'-32°55' doğu boylamları arasında yer alan ülkedir. G.Afrika Cumhuriyeti, Afrika'nın güneyinin yaklaşık yarısını kaplar.

Güneybatısında Atlas Okyanusu, güney ve doğuda Hint Okyanusu, kuzeydoğuda Swaziland, Mozambik ve Zambiya, kuzeyde Botsvana, kuzeybatıda Namibya ile çevrili olan Güney Afrika Cumhuriyeti'nin sınırları içerisinde, topraklarının ortadoğu kesiminde Lesoto Devleti bulunmaktadır. Dünyada, ırk ayrımının en şiddetli bir şekilde vuku bulduğu ülke olması ile tanınmaktadır.

Fiziki Yapı

Fiziki yapı olarak Güney Afrika Cumhuriyeti, sade bir görünüme sahiptir. Ortalama yüksekliği 1200 m'yi bulan geniş yayla, fiziki görünüşün ana hatlarını çizer. Ülkenin üzerinde bulunduğu 1.123.226



km²lik toprak parçasında göze çarpan tek dağ silsilesi, güneyde Ümit Burnu bölgesinde yer almaktadır. Denizlerdeki kıyı şeridi oldukça dar bir yapıya sahiptir. Kıyı şeridi dik yamaçlarla dağ ve yayla bölgesine bağlanır. Bu dik yamaçlı fiziki yapıya bol miktarda teras ve kayalıklar iştirak ederler. Güneydeki Cape Town bölgesinin kuzeyindeki dağlar, kuzey-güney doğrultusunda uzanır. Bu bölgedeki yükseltelerin eski çağlarda yer tabakalarının kırılmaları neticesinde ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Dağların en önemlileri Nuweveld Dağları, Sneeb Dağları ve Draken Dağlarıdır. Draken Dağları en fazla yüksekliğe sahip olan dağlar olup, en yüksek noktası Sources Dağıdır (3299 m). İç bölgelerde arazi yumuşak bir eğime sahiptir. Orta bölgelerde yer alan geniş yaylalar, çoğu bölgelerde akarsuların meydana getirdiği derin vadilerle bölünür. Bazı küçük dağ sıraları küçük ve büyük Karau ovalarını çevreler. 1200 m yükseklikteki yayla, çok büyük bir tabak şeklindedir. Kuzeybatıda Kalahari Çölünün güney ucu ile batı bölgelerinde Namib Çölünün bir kısmı yer alır.

Akarsular bakımından oldukça zengindir. Denize yakın dağların dış yamaçlarından doğan akarsular, kısa bir yatağa sahiptirler. Fakat bu ırmaklar su bakımından daha zengin, hızlı ve düzensiz bir akışa sahiptir. Ülkedeki akarsulardan en önemlisi olan Orange, ülkenin belli başlı ırmaklarından Karai, Caledon ve Vaal'i de alarak Atlas Okyanusuna dökülür. Hint Okyanusuna dökülen en önemli akarsu, Limpopo Nehridir. Bunlardan başka Krokodilrivier, Komati, Pongola, Umfolazi, Tugela, Umzimkulu, Umzimvulu, Ker, Groot Visrivier, Sondağ, Grootrivier ve Gourits nehirleri Hint Okyanusuna dökülen önemli akarsulardır. Ülkenin en büyük akarsuyu Atlas Okyanusuna dökülmektedir. Akarsuları ulaşma

Ekonomik Göstergeler

GSYİH:	Satınalma Gücü paritesi - 576.4 milyar \$ (2006 verileri)
GSYİH - reel büyüme oranı:	%4.5 (2006 verileri)
GSYİH - sektörel bileşim:	tarım: %2.6 endüstri:%30.3 hizmet: %67.1 (2006 verileri)
Enflasyon oranı (tüketici fiyatlarında):	%5 (2006 verileri)
İş gücü:	16.09 milyon (2006)
İşsizlik oranı:	%25.5 (2006 verileri)
Endüstri:	Madencilik, metalürji, makine, tekstil, demir - çelik, kimyasal ürünler, gübreler, gıda maddeleri
Endüstrinin büyüme oranı:	%7.1 (2006 verileri)
Elektrik üretimi:	227.2 milyar kWh (2004)
Elektrik tüketimi:	207 milyar kWh (2004)
Elektrik ihracatı:	12.4 milyar kWh (2004)
Elektrik ithalatı:	8.026 milyar kWh (2004)
Tarım ürünleri:	Mısır, buğday, şeker kamışı, meyve, sebze, et, kümes hayvanı, koyun eti, yün, süt ürünleri
İhracat:	59.15 milyar \$ (2006 verileri)
İhracat ürünleri:	Altın, değerli taşlar, diğer metaller ve mineraller, makine ve parçalar
İhracat ortakları:	Japonya %9.9, UK %9.7, ABD %9.5, Almanya %6.5, Hollanda 4.6% (2005)
İthalat:	61.53 milyar \$ (2006 verileri)
İthalat ürünleri:	Makine, gıda maddeleri, kimyasallar, petrol ürünleri
İthalat ortakları:	Almanya %14.2, Çin %9.1, ABD %7.9, Japonya %6.8, Kanada %6.3, UK %5.6, Fransa %4.5, İran %4.2 (2005)
Dış borç tutarı:	71.81 milyar \$ (2008 verileri)
Para birimi:	Rand (ZAR)
Para birimi kodu:	ZAR
Mali yıl:	1 Nisan - 31 Mart

elverişli bir yapıya sahip değildir. Kıyılarda körfez ve burun miktarı çok az olup, bu sebepten tabii liman olabilecek yerleri hemen hemen yok denecek kadar azdır.

Tabii gölleri oldukça azdır. Bunlar arasında önemli bir büyüklüğe sahip olanı ise yoktur.

Doğal kaynaklar

Güney Afrika'da bitki örtüsü; ormanlar, savanlar, otlaklar, yarı-

çöller, çöller ve makiler olmak üzere beş bölümde toplanır. Genel olarak tropik ve subtropik olmak üzere iki tip orman mevcuttur. Ormanlar, yağışların en fazla olduğu doğudaki dağ yamaçlarında yer alır. Akdeniz ikliminin hakim olduğu güney bölgelerinde Akdeniz bitki örtüsü olan makiler yer alır. İç bölgelere gidildikçe ormanlık bölgeler yerlerini savanlara bırakır. Savanlar ise yağışların az olduğu batı bölgelerinde

otlaklar haline döner. Ülkenin kuzeyinde yer alan Kalahari Çölünün güneyi ile batıdaki Namib Çölü, çöl bitkilerinin bulunduğu bölgelerdir. Batıdaki Namib Çölünde bol bulunan Cape maunu ve Cape abanozu gibi mobilyacılıkta kullanılan kıymetli ağaçlar, artık kalmamıştır.

Düzensiz avlanma, yabancı hayvanların neslinin tükenmesine sebep olmaktadır. Bu durum karşısında ülkenin çeşitli bölgeleri Milli Park ilan edilerek, bu bölgelerde mevcut hayvan nesli korunmaya çalışılmaktadır. Yabancı hayvanlardan aslan, antilop, su aygırı, gergedan, zürafa, leopar, Afrika filleri, zebra, geyik, ceylan, pars, yaban kedisi, vaşak, tilki, çakal başta gelenleridir. Kokarca, su samuru, sansar, yabancı tavşan ve binlerce yılan çeşidi, ülkenin yabancı hayvanlarından dır. Güney Afrika'nın bu tabiat zenginliğini ağaçlardaki binlerce kuş ile denizlerdeki balık ve kuş türleri tamamlar. Tropik karakterli kuşlardan muhabbet kuşu, papağan, kırlangıç, incir kuşu, bahçe öteğengili, çeşitleri ile penguen, albatros, yelkovan kuşuna benzer deniz kuşları bol miktarda mevcuttur. Ülkenin güney sahillerinde çıkan fok

Güney Afrika Tarım Üretimi

	2002	2003	2004	2005
Şeker Kamışı	21.157	23.013	20.419	19.095
Mısır	9.732	9.392	9.482	11.450
Buğday	2.438	1.547	1.687	1.804
Üzüm	1.522	1.664	1.761	1.682
Portakal	1.263	1.267	1.330	1.140
Patates	782	805	900	--
Sığır-Dana eti	574	610	632	672
Ayçiçeği	967	682	674	645
Süt (milyon litre)	2.457	2.354	2.505	2.657

Kaynak: Department of Agriculture, Tarım istatistikleri Bülteni 2006

balıkları da bu tabii güzelliklerin tamamlayıcı unsurlarındandır.

Doğal kaynaklarından olan maddelerin en kıymetlileri Güney Afrika'da bol miktarda bulunmaktadır. En önemli madenleri altın, vanadyum, elmas, platin, uranyum, manganez, krom, demir cevheri, asbest, antimon, kömür, kalay, bakır, tungsten, mika ve nikelidir. Bunların haricinde 35 değişik maden de bulunmaktadır.

Nüfus ve Sosyal Hayat

38.160.000 olan Güney Afrika nüfusu, dört farklı etnik gruptan

meydana gelmektedir. Siyahlar ve Bantular % 70 ile en kalabalık grubunu teşkil ederler. Beyazlar % 17, melezler % 10 ve Asyalılar ise % 3 ile nüfusun kalan bölümünü meydana getirirler. Beyazlar Hollanda, İngiliz, Fransız ve Alman menşelidir. Beyaz halkın hayat şartları ve kültür yapıları Batı Avrupa halkı gibidir. Beyazlar had safhada tatbik ettikleri ırkçılık sebebiyle ülke nüfusunun çoğunluğunu teşkil eden siyahlara son derece ucuz fiyatlarla ve ağır şartlarda iş yaptırmaktadırlar. Siyahlar ve Bantular genellikle Hotantolar ve diğer Afrika yerlile-





rinin karışımından meydana gelmişlerdir. Bunlar Cape Town bölgesinde yoğunlukturlar. Hint menşeli olan Asyalılar; on dokuzuncu asırda Güney Afrika'daki şeker kamışı çiftliklerinde çalıştırılmak üzere getirilmişlerdir.

Irkçılık politikasının bir neticesi olarak beyazlar, zenciler ve Bantular, melezler ile Asyalılar için birbirinden farklı yerleşim bölgeleri, siyasi ve iktisadi haklar mevcuttur. Güney Afrika Cumhuriyetinde her etnik grubun ayrı okulları vardır. Beyazlar için büyük bir serbestlik olmasına rağmen, diğer grupların okulları hükümet kontrolündedir. Ülkede mevcut olan 16 üniversiteden 11'i beyazlar, 5'i ise diğer gruplara aittir. Okuma yazma bilenlerin oranı % 80'dir. Fakat bu rakam ülke nüfusunun tamamına göre. Nüfusu meydana getiren gruplarda bu rakam çok düşük seviyededir. Mesela Bantularda okuma yazma bilenlerin oranı % 50'dir. Resmi dil olarak Afrikaner ve İngilizce kullanılır. Afrikaner dili, Hollanda lisanı ile Afrika yerlilerinin lisanlarının karışımından, Hollanda lisanı ağırlıklı beyazlar tarafından türetil-

miş bir lisanıdır. Beyazlar, zenciler, melezler ve Asyalılar daima Afrikaner lisanını kullanırlar. Bantular ise kendi dillerini kullanmaya devam etmektedirler.

Beyazların Avrupalı bir hayat tarzına sahip olmalarına karşılık, diğer etnik gruplar sefil ve yoksul bir hayat sürmektedirler. Güney Afrika halkından dini inanış olarak Bantuların % 32'si Anemist, kalan % 68'i ise Hıristiyandır. Hıristiyan olanlar ise Methodist (bir Protestan mezhebi) Anglikan, Roma Katolik ve Protestan mezheplerine bağlıdır. Beyazların bir kısmı özellikle Hollanda asıllılar Protestan, kalanları ise İngiliz Anglikan mezhebine tabidirler. Melezlerin ise % 90'ı Hıristiyandır. Genellikle Hintlilerin

meydana getirdiği Asyalıların ise yaklaşık % 73'ü Hindu, % 20'si Müslümandır.

Ekonomi

Güney Afrika Cumhuriyeti ekonomik olarak gelişmiş ülkeler arasındadır. Ekonomik gelişmenin sağladığı refah dağılımı etnik gruplara göre çok farklılık gösterir.

Dünyada önceleri bir tarım ve hayvancılık ülkesi olarak tanınan Güney Afrika, 19. asrın sonlarında zengin maden yataklarının bulunmasıyla gelişmiş ülkeler arasında yer almaya başladı. Ziraate elverişli toprakların hemen hemen tamamına yakın bir kısmı beyazların elindedir. Ülke topraklarının ancak % 10'u ziraate elverişlidir. Temel ziraat ürünlerini mısır, yer fıstığı, patates ve buğday teşkil eder. Tropikal meyveler ve turuncgiller de yetiştirilir. Taze ve konserve meyve, en önemli zirai ihracat ürünleridir. Ayrıca önemli ölçüde üzüm yetiştirilir. Zirai ürünlerden şeker, tütün ve çiçek ihracat edilebilecek bir seviyede üretilir.

Hayvancılıkta dünya ülkeleri arasında söz sahibidir. Güney Afrika, topraklarının % 70'ini otlak olarak kullanır. Yetiştirdiği koyun sayısı ile dünyada yedinci sırada bulunan ülkede sığır üretimi de önemli bir seviyededir. Yün üretiminde dünyada beşinci sırada bulunmaktadır. Ülkede yün üretiminin % 60'ı Cape Province bölgesinde yapılır. Bu bölgedeki karakul koyunlarının derileri makbuldür. Ülkedeki Angora keçileri ise en güneyde beslenir. Tiftik keçisi üretiminde dünya-

Güney Afrika ile dış ticaretimiz (milyon\$)

Yıl	İhracat	İthalat	Denge	Hacim
2004	190	1.006	-816	1.196
2005	315	1.259	-944	1.575
2006	598	1.791	-1.193	2.390
2007	571	1.960	-1.389	2.532
2008	1.239	1.502	-263	2.741

Kaynak: Dış Ticaret Müsteşarlığı

Türkiye'nin Güney Afrika'ya İhracatı

GTP	Ürünler	2005	2006
2710	Petrol ve ürünleri	55.912	312.222
8703	Binek Otomobil	76.533	77.309
4818	Kağıt ürünleri	23.149	17.558
6802	İnşaat Taşları	9.400	11.064
5402	Sentetik lif ipliği (işlenmiş)	8.672	9.318
8450	Çamaşır yıkama makinesi	6.227	8.625
8708	Taşıt aksam ve parçaları	8.589	8.106
8701	Traktör	3.145	7.950
5503	Sentetik lif ipliği (işlenmemiş)	3.446	7.781
4011	Kauçuk	6.363	6.237

Kaynak: Dış Ticaret Müsteşarlığı

da üçüncü sırayı almaktadır. Daha ziyade kuzey ve batıda beslenen sığırların et ve sütlerinden istifade edilir.

Balıkçılık önemli bir seviyededir. Balıkçılığın % 90'ı batı sahillerinin soğuk sularında yapılır. Cape Town, ülkenin en büyük balıkçılık limanıdır. Sardalya, morino, istakozyengeç en çok avlanan su ürünlerindedir. Açık deniz balıkçılığı, özellikle balina ve avcılığı her geçen gün gelişmektedir. Balık ürünleri sanayii kurulmuştur.

Maden rezervlerinin zenginliği ve işletilmesi ekonominin çehresini değiştirmiştir. Dünya altın üretiminin % 70'ini, elmas üretiminin % 65'ini, vanadyum üretiminin % 45'ini Güney Afrika yapmaktadır. Ülkedeki mevcut yedi altın yatağı 500 kilometrelik bir yay meydana getirir. Doğudan batıya uzanan başlıca elmas yatakları, Kumberley, Jagersfontain, Finsch, Pretoria'dadır. Transvaal ve Natal'da büyük kömür yatakları vardır. Ülkede büyük miktarlarda platin, uranyum, manganez, krom, demir cevheri, asbest ve antimon üretilir. Bunların haricinde 40 değişik maden daha üretilmektedir. Gümüş ve Uranyum işleyen 30 kadar tesis vardır.

Sanayii, tabii zenginliklerin değerlendirilmesine paralel olarak bir



ilerleme kaydetmiştir. Afrika'nın sanayide en gelişmiş ülkesidir. Yılda beş milyon ton üretim yapan demirçelik tesisleri, modern kimya sanayii, gıda sanayii (konservecilik, şeker, et ve balık), yünlü ve pamuklu dokumacılık sanayii bu yöndeki en önemli tesisleridir. imalat sektörü dört yerde yoğunlaşmıştır. Transvaal (üretimin % 47'si buradan elde edilir), Durban/Piretown (% 14 üretim oranı), Batı Cape (% 11 üretim oranı) ve Port Elizabeth/Vitenhage (% 8 üretim oranı) sözkonusu bölgelerdir. Azınlık beyazlar, ülke ekonomisinin her sahasında diğer etnik grupları ucuz işgücü olarak kullanılmaktadırlar. Zengin olması

na rağmen, adaletsiz gelir dağılımı, azınlığın çoğunluğa tahakkümü, insanları köle gibi kullanma (Haçlı zihniyeti) sebepleri insanlarını devamlı huzursuz etmektedir.

Afrika kıtasında üretilen toplam elektriğin % 57'si bu ülkede elde edilmektedir. Kömürlü termik santrallerinin yoğunlukta olduğu Güney Afrika'da son zamanlarda hidroelektrik santraller önem kazanmaktadır.

2000 yılında tamamlanacak bir projeye göre, ülke 20 yeni hidroelektrik santrale kavuşacaktır. Ülkede ayrıca kendi çıkardığı uranyumla çalışan bir nükleer santral vardır.

Turizm

Turizm son senelerde büyük bir gelişme göstermiştir. Son on yılda gelen turistlerin sayısı iki katına çıkarak bir milyona ulaşmıştır. En çok turist çeken yerler temiz ve güneşli plajlar, av için tahsis edilen yerler ve göz alıcı manzaralara sahip milli parklardır.

Güney Afrika Cumhuriyeti modern ve randımanlı bir ulaşım sahiptir. Kaplanmış yollar, ülkenin her yerine girmiştir. 31.500 km'lik demiryolu ağı da yük taşımacılığının büyük bir kısmını üstlenir. Dört büyük liman vardır. Bunlar DurbanCape Town, Port Elizabeth ve East London'dır. Güney Afrika havayolları iç ve dış hatlarda çalışır. Johannesburg, en büyük havaalanıdır. (yükün % 60'ını);

Ticaretini umumiyetle gelişmiş ülkelerle yapar. Bunlardan ABD, Japonya, İngiltere ve Almanya en başta gelenleridir. Komşu ülkeleri ile olan gümrük birliği sayesinde bu ülkeler Güney Afrika Cumhuriyeti'nin pazarıdır. Altın, elmas, bakır ve diğer madenler ile meyve, demirçelik, tahıl, yün, şeker, deri ve deri mamülleri ülkenin ihraç ürünlerinin başında gelir. İthal ettiği ürünler ise makina ve ulaşım teçizatı, bazı kimyevi maddeler, petrol, çeşitli gıda maddeleri ve metallerdir.



İşbirliği Teklifleri

ALMANYA

MODUS HANDEL

Fritz-Windisch-Str.120 40885 Ratin-
gen DEUTSCHLAND

TEL: ++49 (2102) 73 33 55

FAKS:++49 (2102) 73 33 55

e-posta: info@modus-handel.de

Yetkili Kişi: Ömer Yasemin

Firma, Türkiye'den yer mantarı (Trüffel) almak istiyor. Yer mantarı üreticileri, firma temsilcisi Ömer Yasemin ile +49-172-294 70 96 numaralı cep telefonundan da bağlantı kurulabilirler.

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

Sabounchi LLC

P.O. Box: 9168, Dubai, UAE

TEL: ++971 (50) 653 64 97

e-posta: rsabounchi@hotmail.com

Yetkili Kişi: Mr. Raad Sabounchi

Firma, Türkiye'den yeni sezon ürünü işlenmemiş pamuk almak istiyor. Söz konusu talep, Birliğimize T.C. Abu Dhabi Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

AL WALEED GENERAL TRADING

TEL: ++971 (6) 573 17 35

FAKS:++971 (6) 573 17 25

e-posta: u.a.e@hotmail.ca

Yetkili Kişi: Mr. Waleed Al Saraj /
manager director

Firma Türkiye'den işlenmiş ve yarı işlenmiş şeker ithal etmek istiyor. Söz konusu ithal talebi Birliğimize, T.C. Abu Dhabi Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir. Waleed Al Saraj ile 00971 50 291 66 97 numaralı cep telefo-nundan da görüşülebilir.

LAMIN SISSOHO

TEL: ++971 (6) 530 90 96

e-posta: lamkol2008@yahoo.com

Yetkili Kişi: MR. LAMIN SISSOHO

Dubaili bir girişimci, kurulma aşamasındaki firması için Afrika ülkelerine gönderilmek üzere Türkiye'den sıvı bitkisel yağlar, basmati pirinci, domates salçası, ma-

karna, meyve suları, alkolsüz içecekler ve buğday unu (vegetable cooking oil, basmatic rice, tomato paste, pasta products, fruit juices, soft drinks, wheat flour) ithal etmek istemektedir. Söz konusu ithal talebi Birliğimize, T.C. Abu Dhabi Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

BOSNA HERSEK

Milka - Agro d.o.o. Laktasi

Karadjordjeva bb, 78250 Laktasi,
Bosnia Herzegovina

TEL: ++387 (51) 532000

FAKS:++387 (51) 532000

e-posta: milka.agro@gmail.com

Yetkili Kişi: Bay Vojinovic Vladimir

T.C. Saraybosna Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından, Bosna Hersek'te faaliyet gösteren "Milka - Agro" d.o.o. Laktasi Firmasına ait olan fidanlık tarım arazileri ile soğuk hava antreposunun satışa çıkarıldığı bildirilmiştir. Satılacak arazilerin büyüklükleri: 1- tamamında elma ağaçları dikili olan 60 hektar arazi, 2- 115 hektarında elma ağaçları dikili olup toplamı 170 hektar olan arazi, 3- 125 hektarında armut, vişne, kiraz, erik ve kayısı ağaçları dikili olup toplamı 200 hektar olan arazi şeklindedir. Ayrıca 9000 ton kapasiteli, 32 odadan oluşan toplam 28000 m2 lik bir antreponun da satılacağı ve arazilerle antreponun bedelinin 15.000.000.-EURO olduğu belirtilmiştir.

AGRICULTURAL

COOPRATIVE-UNA

Ivanjska bb, Bosanska Krupa

TEL: ++38765446056

e-posta: una.zadruga@yahoo.com

Yetkili Kişi: SENIJA RAKOVIC /
MANAGER/DIRECTOR

Organik keçi sütü ve peyniri üretimi için kurulmuş olan bir tarım kooperatifinin ortak girişim (joint venture) yöntemiyle işbirliği yapabileceği yatırımcılar aradığı bildirilmiştir.

BULGARİSTAN

RODOPI GROUP

TEL: ++359 (2) 9515958

FAKS:++359 (2) 9515958

e-posta: rolpaaa@gmail.com

Yetkili Kişi: Erol Mutlu

Bulgaristan'dan kurbanlık, kasaplık, damızlık küçük ve büyük baş hayvan ihraç eden firma; Türkiye'deki canlı hayvan ithalatçılarıyla bağlantı kurmak istiyor. Erol Mutlu ile (Tel Bg: +359884645970 ve Tel Tr: +905552509613) numaralı cep telefonlarından da bağlantı kurulabilir.

ÇEK CUMHURİYETİ

GISA

TEL: ++420 (606) 504 194

e-posta: gisa@volny.cz

Yetkili Kişi: Mr. Ivan Korcak

Firma, Türkiye'ye çeyrek gövde (karkas) biçiminde hazır kesilmiş ve dondurulmuş sığır eti ihracatı yapmak istiyor. Söz konusu teklif Birliğimize, (CzechTrade İstanbul) Çek Ticaret Geliştirme Ajansı İstanbul Ofisi aracılığıyla iletilmiştir.

KANADA

Oliver Olives Sardo Foods Inc.

99 Pillsworth Rd. Bolton, Ontario L7E
4E4 Canada

TEL: ++1 (905) 951-9096/Ext:33

e-posta: anthony@sardofoods.com

Kanada'da yerleşik gıda işleme firması için biber ve zeytin ürünleri talep edilmektedir. Söz konusu ithal talebi Birliğimize, T.C. Abu Dhabi Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

KOSTA RİKA

Consulado Honorario de Costa Rica en Estambul

Askerocağı Cad. Süzer Plaza No: 9, 4.

Kat, Elmadağ, 34367 Şişli - İstanbul

TEL: ++90 (212) 3344646

FAKS:++90 (212) 3344647

e-posta: costaricaconsul@istanbul.

com

Yetkili Kişi: Mrs. M.D. Ninoska Guti-

errez / Yetkili Yönetici

Kosta Rika Fahri Konsolosluğu, Kasım 2011 'de yapmayı planladığı bir toplantı için Kosta Rika 'dan taze meyve, dondurulmuş meyve ve IQF dondurulmuş meyve (ananas, man-go, kavun, papaya, başka), konsantre meyve suyu (ananas vb.), meyve püreleri (muz, papaya, vb... - bu aynı zamanda çocuklar için kullanılan bebek maması olabilir), kurutulmuş meyve (ananas, muz, mango, papaya) ithal eden Türk firma-ları ile bağlantı kurmak istemektedir. Bayan M.D. Ninoska Gutierrez ile Türkçe görüşülebilmektedir. Balık, balıkçılık ürünleri ve diğer balıkçılık yan ürünleri

KUVEYT

Lana General Trading Co. For foodstuff

PO Box: 334-code 22004 Kuwait
TEL: ++965 (2) 5733151
FAKS:++965 (2) 5733171
e-posta: hussain@lanafood.com
Yetkili Kişi: Hussain AL Blooshi /
Procurement Executive

Firma Türkiye 'den dondurulmuş kümes hayvanları etleri, dondurulmuş et, dondurulmuş deniz ürünleri, baharat çeşitleri, kuruyemiş ve çekirdek çeşitleri almak istiyor. Hussain AL Blooshi ile 0096555083338 numaralı cep telefonundan da bağlantı kurulabilir.

Lana General Trading Co. For foodstuff

PO Box: 334-code 22004 Kuwait
TEL: ++965 (25) 733151
FAKS:++965 (25) 733171
e-posta: hussain@lanafood.com
Yetkili Kişi: Hussain AL Blooshi /
Procurement Executive

Kuveytli gıda ve ihtiyaç maddeleri firması, Türkiye 'den dondurulmuş et, dondurulmuş tavuk, dondurulmuş deniz ürünleri, baharatlar ve kuruyemiş çeşitleri almak istiyor. Hussain AL Blooshi ile 0096555083338 numaralı cep telefonundan da bağlantı kurulabilir.

MISIR

Fruits Brother for Export

22 Elbatraweshy St. with Elnahas Street Tanta- Egypt
TEL: ++20 (40) 342 0204
FAKS:++20 (40) 340 4181

e-posta: sales@fruitsbrothers.com
Yetkili Kişi: Ahmed Elsebaay
Taze sebze-meyve ihracatı ve ithalatı yapan firma, bu alanda faaliyet gösteren Türk firmalarla iş yapmak istediğini bildir-miştir. Söz konusu talep, Birliğimize Mısır Arap Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu İstanbul Ticaret Ofisi aracılığıyla iletilmiştir.

MYANMAR

SRI GOLDEN FAMILY

No. 180, 1st Floor, Mahabandoola Road, (Corner of Botataung Pagoda Road) Pazundaung Township, Yangon, Myanmar
TEL: ++95 (9) 5410577
FAKS:++95 (1) 250006
e-posta: srigoldenfamily@gmail.com
Yetkili Kişi: NA.SARAVANAN /
Business Representative

Firma Türkiye 'ye tarımsal ürünler, yemeklik baklagiller ve fasulye türü ürünler ile orman ürünleri ihracatı yapmak istiyor.

PERU

Inspira

e-posta: santiago@inspira.com.pe
Yetkili Kişi: Santiago Pardo / CEO
Balık unu üreticisi Ekvator firması "Tadel S.A."nın temsilciliğini yapan Santiago Pardo, balık unu ithalatçısı Türk firmalar-ıyla bağlantı kurmak istemektedir. Uluslararası standartlarda ve % 100 ton balığından üretilen balık unu, 50'şer kg'lık polipropilen çuvalarla sunulmaktadır. Söz konusu talep, Birliğimize T.C. Lima Büyükelçiliği aracılığıyla iletilmiştir.

PORTEKİZ

Pereira & Mendes, Lda

Rua General Daniel de Sousa 87, 2900-345 Setubal - Portugal
TEL: ++351 (265) 523961
FAKS:++351 (265) 230468
e-posta: aglo.aglo@mail.telepac.pt
Yetkili Kişi: Leonardo Neto Pereira
Firma, Türkiye 'den konserve gıda ürünleri almak istiyor. Söz konusu talep Birliğimize T.C. Lizbon Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir. Leonardo Neto Pereira ile 00351 969013831 numaralı cep telefonundan da bağlantı kurulabilir.

PLEATHER LTD

Ed. Monte das Ruas, R. Monde das Ruas, 205, 4610-265 Felgueiras - Portugal
TEL: ++351 (255) 346138
e-posta: jose.antonio@pleather.pt
Yetkili Kişi: José António Ferreira
Firma, Türkiye 'den deri (Cow Crust Leather Suppliers) almak istiyor. Söz konusu talep Birliğimize T.C. Lizbon Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

SOCIME - Sociedade de Comércio Internacional, Lda.

Rua Almeida Garrett n.º 18 . 2795-012 Linda-a-Velha . Portugal
TEL: ++351 (214) 153 600
FAKS:++351 (214) 153 609
e-posta: socime@netcabo.pt
Yetkili Kişi: Ada Neves
Firma, Türkiye 'den makarna, pirinç, bulgur, meyve suyu, bitkisel yağlar, zeytinyağı vb. gıda ürünleri almak istiyor. Söz konusu talep Birliğimize T.C. Lizbon Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

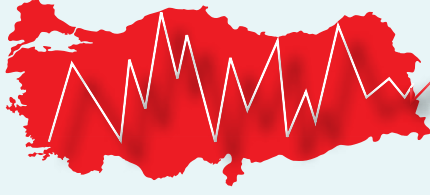
JAMOG Import Export

RUA DUQUE DE PALMELA, 30 - 5º C - 1250-098 LISBOA / PORTUGAL
TEL: ++351 (21) 3521486
FAKS:++351 (21) 3554081
e-posta: carlosfonte.jamog@mail.telepac.pt
Yetkili Kişi: Carlos Fonte
Firma, Türkiye 'den mısır ve bitkisel yağlar vb. gıda ürünleri almak istiyor. Söz konusu talep Birliğimize T.C. Lizbon Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği aracılığıyla iletilmiştir.

YUNANİSTAN

IOANNOY SA

Komotini, Greece
TEL: ++30 (2531) 38606
FAKS:++30 (2531) 38828
e-posta: n.chatzopoulos@ioannousa.gr
Yetkili Kişi: Nikos Chatzopoulos /
Baklava gibi şerbetli tatlılar üreten firmalara hammadde tedarikçisi olan firma, Türkiye 'den şeker, un, fıstık, ceviz vb. ürünler almak istiyor. Söz konusu ürünlerin üreticileri veyahut ihracatçıları, firma Ticaret Müdürü Nikos Chatzopoulos ile +30-694-8202880 numaralı cep telefonundan da bağlantı kurulabilirler.



İSTATİSTİK

Tüketici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranı (%) (2003=100)

Endeks	Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
	2007	135.84	136.42	137.67	139.33	140.03	139.69	138.67	138.70	138.70	140.13	142.67	145.45
2008	146.94	148.84	150.27	152.79	155.07	154.51	155.40	155.02	155.02	155.72	159.77	161.10	160.44
2009	160.90	160.35	162.12	162.15	163.19	163.37	163.78	163.29	163.29	163.93	167.88	170.01	170.91
2010	174.07	176.59	177.62	178.68	178.04	177.04	176.19	176.9	176.9	179.07	182.35	182.40	181.85
Bir önceki aya göre değişim (%)	2011	182.60	183.93	184.70	186.30	190.81	188.08	187.31	188.67	190.09	196.31		
	2007	1.00	0.43	0.92	1.21	0.50	-0.24	-0.73	0.02	1.03	1.81	1.95	0.22
	2008	0.80	1.29	0.96	1.68	1.49	-0.36	0.58	-0.24	0.45	2.60	0.83	-0.41
	2009	0.29	-0.34	1.10	0.02	0.64	0.11	0.25	-0.30	0.39	2.41	1.27	0.53
	2010	1.85	1.45	0.58	0.60	-0,36	-0,56	-0,48	0,4	1,23	1,83	0.03	-0.30
On iki aylık ort. göre değişimi (%)	2011	0.41	0.73	0.42	0.87	2.42	-1.43	-0.41	0.73	0.75	3.27		
	2007	9.76	9.92	10.15	10.30	10.24	10.11	9.70	9.46	9.17	8.98	8.86	8.76
	2008	8.61	8.53	8.40	8.33	8.47	8.64	9.07	9.43	9.76	10.12	10.31	10.44
	2009	10.54	10.41	10.29	9.98	9.49	9.08	8.52	7.99	7.52	6.95	6.53	6.25
	2010	6.116	6.38	6.53	6.87	7,2	7,41	7,59	3,50	4,77	6,69	8.59	5.57
	2011	8.28	7.76	7.29	6.79	6.64	6.47	6.37	6.24	6.00	5.93		

Üretici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranı (%) (2003=100)

Endeks	Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
	2007	136.39	137.68	139.02	140.13	140.68	140.53	140.62	141.82	141.82	143.26	143.07	144.35
2008	145.18	148.90	153.62	160.53	163.93	164.46	166.51	162.62	162.62	161.16	162.08	162.03	156.29
2009	156.65	158.48	158.94	159.97	159.89	161.40	160.26	160.93	160.93	161.92	162.38	164.48	165.56
2010	166.52	169.29	172.58	176.64	174,61	173,73	173,46	175,46	175,46	176,35	178,48	177,92	180,25
Bir önceki aya göre değişim (%)	2011	184.51	187.69	189.98	191.14	191.43	191.44	191.39	194.76	197.77	200.94		
	2007	-0.05	0.95	0.97	0.80	0.39	-0.11	0.06	0.85	1.02	-0.13	0.89	0.15
	2008	0.42	2.56	3.17	4.50	2.12	0.32	1.25	-2.34	-0.90	0.57	-0.03	-3.54
	2009	0.23	1.17	0.29	0.65	-0.05	0.94	-0.71	0.42	0.62	0.28	1.29	0.66
	2010	0.58	1.66	1.94	2.35	-1,15	-0,5	-0,16	1,15	0,51	1,21	-0,31	1,31
On iki aylık ort. göre değişimi (%)	2011	2.36	1.72	1.22	0.61	0.15	0.01	-0.03	1.76	1.55	1.60		
	2007	9.68	10.08	10.63	11.01	10.95	10.09	9.03	8.29	7.77	7.23	6.75	6.31
	2008	6.08	5.94	5.95	6.39	7.20	8.39	9.76	10.68	11.29	12.03	12.56	12.72
	2009	12.81	12.63	11.99	10.65	8.96	7.34	5.47	4.19	3.22	2.20	1.37	1.23
	2010	1.14	1.20	1.63	2.52	3,5	4,3	5,33	6,18	6,89	7,71	8,27	8,52
	2011	8.89	9.23	9.36	9.17	9.21	9.42	9.59	9.76	10.03	10.26		